

Status for anlægsprojekter på Transportministeriets område **1. halvår 2009**

Status for anlægsprojekter
på Transportministeriets område
1. halvår 2009

Indhold

1. INDLEDNING.....	6
2. DEN AKTUELLE MARKEDSSITUATION PÅ ANLÆGSOMRÅDET.	7
3. BANEOMRÅDET.....	9
3.1. Anlægsprojekter på baneområdet.....	9
3.1.1. Projekter under projektering.....	9
Anlæg af dobbeltspor på Nordvestbanen (Lejre-Vipperød).....	9
Etablering af dobbeltspor i Sønderjylland (Vojens-Vamdrup samt Tinglev-Padborg).....	10
Kapacitetsudvidelse København-Ringsted.....	11
Beslutningsgrundlag vedrørende opgradering af banen Ringsted-Odense.....	12
Beslutningsgrundlag på VVM-niveau vedr. opgradering af banen Hobro-Aalborg.....	12
Forundersøgelse af opgradering af strækningen mellem Århus og Hobro	12
Modernisering af Nørreport Station.....	13
Femern bælt, danske landanlæg, bane.....	13
Screening af godstransport på jernbane til havne og genåbning af baner.....	14
Forundersøgelse af potentialet for yderligere mindre forbedringer af jernbanen.....	14
VVM-undersøgelse af kapaciteten på Øresundsbanen, herunder især banegodskapaciteten omkring Kastrup.....	15
VVM-undersøgelse af bedre og hurtigere S-banebetjening i Hillerødfingeren gennem etablering af overhalingsspor mellem Hellerup og Holte.....	15
Etablering af kombiterminal ved Køge.....	15
3.1.2. Projekter under gennemførelse.....	16
Signalprogrammet.....	16
Forberedelse af togkontrollsystem (STM).....	17
Nye togradioer (GSM-R).....	17
SAP Implementering af vedligehold og fejlretning.....	18
Kapacitetsforbedringer vest for København (KØR-projektet).....	19
Århus havnebane.....	20
Nærbaneprojektet (Århus og Aalborg).....	21
3.2. Fornyelsesprojekter på baneområdet.....	22
3.2.1. Fornyelsesprojekter budgetteret efter principperne efter ny anlægsbudgettering.....	23
Sporfornyelse Roskilde – Holbæk.....	23
Banegravsindfatningen – Vesterport station.....	24
Sporfornyelse Odense – Svendborg.....	24
Vejen station.....	25
Esbjerg sikringsanlæg og sporfornyelse.....	25
3.2.2. Projekter under tidligere budgetteringsprincipper.....	26
Ballastsanering på strækningen Vamdrup – Vojens.....	26
Sydbanen – fornyelsesprojekt inkl. hastighedsopgradering.....	26
Hellerup – Klampenborg.....	26

Skærmbaseret trafikinformation.....	27
S-togsspor København H – Dybbølsbro (6. hovedspor).....	27
Sporfornyelse Holbæk – Kalundborg.....	28
Sporfornyelse Fredericia – Århus.....	28
Sporfornyelse mv. Farumbanen.....	29
Sporfornyelse Køge Bugt Banen.....	29
Sporfornyelse København – Helsingør (Kystbanen).....	29
3.3. Puljeprojekter på baneområdet.....	31
4. VEJOMRÅDET.....	33
4.1. Anlægsprojekter på vejområdet.....	33
Odense - Svendborg, rute 9.....	34
Rute 15/18 Herning N - Brande og Snejbjerg - Herning Ø.....	34
Hundige – Greve Syd (Køge Bugt).....	35
Udbygning af Motorring 3	35
Udbygning af Ønslev-Sakskøbing.....	36
Brande-Riis, 1. etape (Give N. - Riis).....	36
Udbygning af E 45, Nørresundby - Bouet.....	37
Udbygning af Kongevejen i Helsingør	37
Skejby – Skødstrup.....	38
Diagonalvej syd om Give.....	38
Holbæk – Vig, rute 21, etape 2 & 3.....	39
Fløng - Roskilde V.....	39
Riis-Ølholm-Vejle.....	40
Bording-Funder.....	40
Frederikssundmotorvejens 1. etape.....	41
Søften-Skejby.....	42
Brande-Give N (Brande-Riis, 2. etape).....	43
Funder-Låsby (Silkeborgmotorvejen).....	43
Gørløse omfartsvej.....	44
Sunds omfartsvej	45
Slagelse omfartsvej	45
Bredsten-Vandel	46
Klipleve-Sønderborg.....	46
Niveaufri skæring, Grenåvej.....	47
Udskiftning af Vestbroen, Skovdiget.....	48
Bedre vejforbindelse til Esbjerg Havn.....	49
Opgradering af Skovvejen til Kalundborg Havn (Holbækmotorvejen - Kalundborg).....	49
Udbygning af E45, Nørresundby-Bouet, 2. etape.....	50
Forbindelsesrampe mellem Helsingørmotorvejen og Motorring 3	50
Modulvogntog.....	51
4.2. Puljeprojekter på vejområdet.....	51
4.3. Status vedr. planlægningsundersøgelser på vejområdet.....	54
4.3.1. Igangværende VVM-undersøgelser.....	54
Supplerende VVM-undersøgelse af en udbygning af Frederikssundsvej	54
Odense Vest - Middelfart	55
Motorring 4, udvidelse	55
E45, Skærup-Vejle Nord, udbygning	56
E47 Isterød-Øverød, udvidelse	56

Rute 18, Brande Omfartsvej	57
E47/E55/E20 Køge Bugt Motorvejen, udvidelse	58
Ny fjordforbindelse ved Frederikssund.....	58
E20 Odense SØ – Odense V, udvidelse	59
E45 Fredericia – Kolding, udvidelse.....	59
4.3.2. Nye planlægningsundersøgelser	59
Næstved Omfartsvej.....	59
”Nordlige Hængsel til Djursland” ved Randers.....	59
Udbygning rute 26, Århus-Viborg.....	60
Slagelse Omfartsvej, 2. etape.....	60
Omfartsvej ved Nykøbing F.....	60
3. Limfjordsforbindelse.....	60
Rute 18 – forlængelse af motorvejen til Holstebro.....	60
Ny omfartsvej ved Grenå	60
Rute 34 på strækningen mellem Herning og Skive samt rute 26 mellem Skive og Hanstholm.....	60
Skovvejen mellem Holbækmotorvejen og Kalundborg	60
4.4. Udskiftning af overkørselsanlæg på privatbanerne.....	61
NAVIAIRS ANLÆGSPROGRAM.....	62
4.5. Økonomioversigt.....	62
4.6. Uddybende oplysninger vedrørende COOPANS.....	62
4.7. Planlagte forberedelser af anlægsprojekter.....	64
METROEN.....	65
Baggrund.....	65
Økonomi.....	66
Status og hovedtidsplan.....	67
BILAG.....	70
Bilag 1: Igangværende anlægs- fornyelses- og puljeprojekter på baneområdet 70	
Bilag 2: Udrulningsplaner med afslutning i 2021 på fjernbanen.....	72
Bilag 3: Igangværende større anlægsprojekter på vejområdet (åbningsår 2009 -).....	73
Bilag 4: Puljeprojekter på vejområdet.....	74

1. Indledning

Status for anlægsprojekter på Transportministeriets område 1 halvår 2009, herefter Anlægsstatus, giver en orientering til Folketingets Finansudvalg og Folketingets Trafikudvalg om status og udvikling i de store anlægsprojekter på Transportministeriets område, der er finansieret ved bevilling på finansloven eller ved aktstykke. Forbruget for projekterne er opgjort pr. 31. marts 2009. Orientering for 2. halvår 2008 blev fremsendt til Folketinget i januar 2009.

Den 29. januar 2009 indgik regeringen (Venstre og De Konservative), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance Aftale om en grøn transportpolitik. Aftalen udmøntes i en række konkrete initiativer, der finansieres af en infrastrukturfond, der etableres med 94 mia. kr., og som løbende kan tilføres midler fra nye holdbare finansieringskilder.

Med Aftale om en grøn transportpolitik igangsættes en række anlægsprojekter på både bane- og vejområdet samtidig med, at der oprettes en række puljer, som skal udmøntes løbende. Puljerne skal sikre en målrettet indsats for at forbedre miljøet, sikkerheden og mobiliteten i transportsystemet. I nærværende udgave af anlægsstatus bliver der redegjort for bane-, vej- og puljeprojekter, som er igangsat med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

De projekter, der omtales i anlægsstatus, er på forskellige stadier på vej mod færdiggørelse. Der redegøres i omtalen af hvert enkelt projekt for dets formål og status. Som en del af status indgår en gennemgang af den aktuelle budgetmæssige situation.

2. Den aktuelle markedssituation på anlægsområdet

I dette afsnit beskrives markedssituationen overordnet på vej- og baneområdet. Overordnet set har markedet gennem længere tid været præget af højkonjunktur, men viser nu tegn på at være påvirket af de ændrede konjunkturer.

Rådgiverkapacitet og entreprenører

Gennem de seneste år har kapaciteten på markedet for rådgivning været udnyttet til det yderste på både vej- og baneområdet. Endvidere har kapaciteten på entreprenørydelser på vejområdet være udnyttet til det yderste. Derimod har kapaciteten på deciderede banearbejder (sporfornyelse) været tilstede, hvorfor der i forhold til banearbejder alene har været tale om en kapacitetsbegrænsning inden for mere almindelige konstruktioner (f.eks. broer mv.).

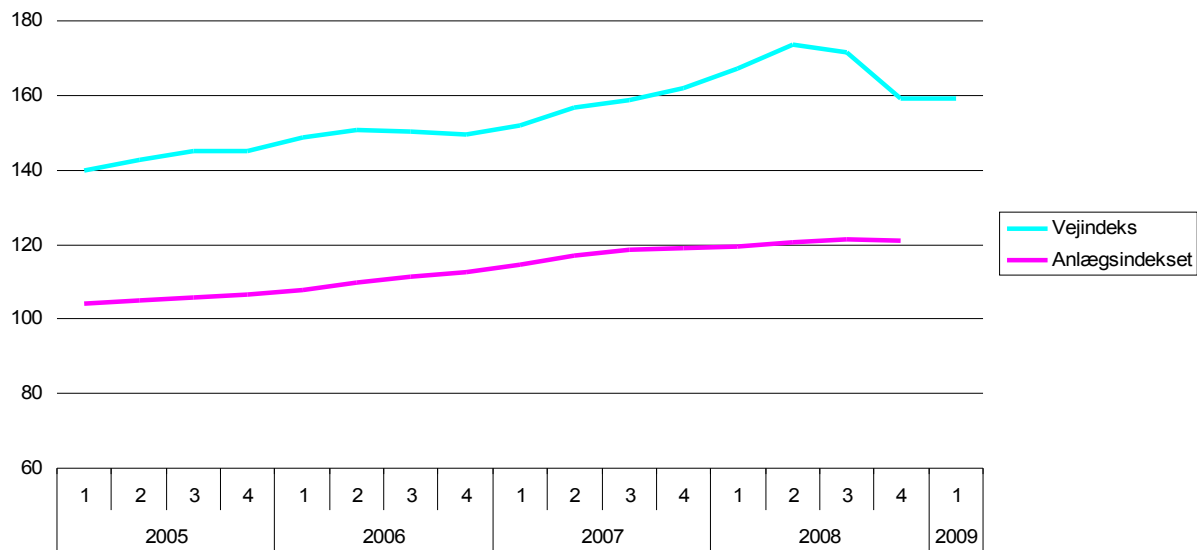
Siden sidste anlægsstatus er der dog konstateret en større kapacitet og bydelyst blandt entreprenørerne både på vej- og baneentrepriserne. Som eksempel kan nævnes, at Vejdirektoratet har oplevet en stor interesse for entrepriserne i forbindelse med Frederikssundsmotorvejen, hvilket dels vurderes at skyldes ændringerne i konjunkturerne, dels at entreprisen er blevet opdelt i en række mindre entrepriser, således at flere entreprenører har kunnet byde på opgaven.

På baneområdet er der et stabilt antal bydende på Banedanmarks entrepriser, hvilket dels skal ses i lyset af, at Banedanmarks entrepriser for blandt andet spor og sikringsanlæg er meget fagspecialiseret, og at markedet i sig selv er begrænset, og dels at det europæiske marked for sporarbejder ikke i samme grad har været påvirket af højkonjunktureren i byggesektoren generelt. Idet baneområdet ikke i samme omfang som vejområdet har oplevet massivt stigende priser i opsvingsperioden, kan det ikke forventes, at baneområdet vil opleve faldende priser i forbindelse med ændringer i konjunkturerne.

Gennem de seneste år har både vej- og anlægsindekset været stigende. Således er vejindekset steget med 24 pct. fra 1. kvartal 2005 til 2. kvartal 2008, hvor indekset nåede sit hidtil højeste niveau, og anlægsindekset er steget med 16,5 pct. fra 1. kvartal 2005 til 3. kvartal 2008. Denne tendens er dog stoppet grundet den seneste konjunkturudvikling. Således er vejindekset nu faldet med 8,2 pct. i forhold til dets højeste niveau (2. kvartal 2008), mens udviklingen i anlægsindekset er stabiliseret mellem 3. og 4. kvartal 2008¹. Årsagen til det relativt store fald i vejindekset fra 3. til 4. kvartal er primært, at der i samme periode var et meget stort fald i olieprisen.

---

¹ Der foreligger ved udarbejdelsen af anlægsstatus ikke tal for 1. kvartal 2009 for anlægsindekset.

Figur 2.2. Udviklingen i vejindekset og anlægsindekset siden 1. kvartal 2005

Nb. Anlægsindekset er et mere generelt indeks end vejindekset, idet det anvendes generelt for anlægsområdet.

3. Baneområdet

Status for Trafikstyrelsen og Banedanmarks anlægsprogram indeholder en oversigt over alle igangværende anlægs- og fornyelses- og puljeprosjekter, der er igangsat ved aktstykke, anlægslov eller besluttet med en politisk aftale.

3.1. Anlægsprojekter på baneområdet

I det følgende beskrives anlægsprojekter under projektering i Trafikstyrelsen og under gennemførelse i Banedanmark.

3.1.1. Projekter under projektering

I det følgende beskrives anlægsprojekter, der er under projektering i Trafikstyrelsen, herunder forundersøgelser, VVM-undersøgelser og beslutningsoplæg under udførelse i Trafikstyrelsen i medfør af Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Tabel 3.1. Økonomioversigt over anlægsprojekter på baneområdet under projektering.

(mio. kr. 2009-priser)	Hjemmel	Basis-budget - projektering	---/Ændringer---		Overholdelse af totaludgift	--- Opdeling af bevillinger ---			Forbrug 31.03.2009	
			Tidligere	Nye		Total-udgift	Projekt-bev.	Central reserve		Ekstra-bevilling
Anlæg af dobbeltspor på Nordvestbanen (Lejre-Vipperød)	FL04	20	5,4	1	Ja	26,9	20,5	-	6,4	25,3
Etablering af dobbeltspor i Sønderjylland (Vojens-Vamdrup samt Tinglev og Padborg)	Akt 116 2008/2009	15,0	0,0	0,0	Ja	15,0	15,0	-	-	0,0
Kapacitetsudvidelse København-Ringsted	FL07	241,3	0,0	0,0	Ja	241,3	241,3	-	-	159,5
Beslutningsgrundlag på VVM-niveau vedr. opgradering af banen mellem Ringsted og Odense	Akt 116 2008/2009	15,0	0,0	0,0	Ja	15,0	15,0	-	-	0,0
Beslutningsgrundlag på VVM-niveau vedr. opgradering af banen Hobro-Aalborg	FL04 Akt 116 2008/2009	6,0 10,3	0,0 0,0	0,0 0,0	Ja	6,0 10,3	6,0 10,3	-	-	0,0 0,0
Forundersøgelse af opgradering til 200 km/t Århus-Hobro	Akt 116 2008/2009	10,0	0,0	0,0	Ja	10,0	10,0	-	-	0,0
Modernisering af Nørreport station	FL04	7,2	1,2	0,0	Ja	8,4	7,2	-	1,2	4,9
Femern bælt, danske landanlæg, bane	Lov 285 af 15. april 2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Screening af godstransport på jernbane til havne og genåbning af baner	Akt 116 2008/2009	5,0	0,0	0,0	Ja	5,0	5,0	-	-	0,0
Forundersøgelse af potentialet for yderligere mindre forbedringer af jernbanen	Akt 116 2008/2009	5,0	0,0	0,0	Ja	5,0	5,0	-	-	0,0
VVM-undersøgelse af kapaciteten på Øresundsbanen	Akt 116 2008/2009	10,0	0,0	0,0	Ja	10,0	10,0	-	-	0,0
VVM-undersøgelse af bedre og hurtigere S-banebetjening i Hillerødfingeren	Akt 116 2008/2009	25,0	0,0	0,0	Ja	25,0	25,0	-	-	0,0
Kombiterminalanalyse ved Køge	Akt 116 2008/2009	10,0	0,0	0,0	Ja	10,0	10,0	-	-	0,0

NB: *Hjemmel* angiver første gang projektet er optaget på en bevillingslov, samt hvis der har været væsentlige ændringer til projektet. *Basisbudget* angiver anlægsmyndighedens overslag i faste priser uden reserver. *Ændringer*: Tidligere ændringer til budgettet er ændringer til og med sidste udgave af anlægsstatus. Nye ændringer er ændringer efter sidste anlægsstatus. *Overholdelse af totaludgift* angiver, hvorvidt anlægsmyndigheden forventer, at totaludgiften for projektet forventes overholdt.

Anlæg af dobbeltspor på Nordvestbanen (Lejre-Vipperød)

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er det besluttet at udbygge Nordvestbanen mellem Roskilde og Holbæk, herunder anlægge dobbeltspor på strækningen mellem Lejre og Vipperød. Parterne er enige om, at der i folketingsåret

2009/2010 udarbejdes anlægslov inkl. et fuldt opdateret budget svarende til projektet for en fuld udbygning i den udarbejdede VVM-undersøgelse.

Det skal inden fremlæggelsen af lovforslaget undersøges, om det er teknisk muligt og samfundsøkonomisk rentabelt at udbygge Nordvestbanen mellem Roskilde og Holbæk på grundlag af den eksisterende signalteknologi. Alternativt koordineres dobbeltsporet med udrulningen af det nye signalsystem på strækningen.

Status

Der er gennemført en VVM-undersøgelse for projektet, som er afsluttet. På baggrund af VVM-analysen udarbejdes en gennemførlighedsanalyse, der undersøger om det er teknisk muligt og samfundsøkonomisk rentabelt at udbygge Nordvestbanen på grundlag af den eksisterende signalteknologi.

Gennemførlighedsanalysen er forankret i en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Trafikstyrelsen og Banedanmark. Der er identificeret forskellige signaltekniske løsninger, som nu undersøges nærmere.

I forlængelse af gennemførlighedsanalysen gennemføres der en opdatering af anlægsoverslaget. Gennemførlighedsanalysen og opdateringen af projektgrundlaget vil være afsluttet i efteråret 2009.

Den budgetmæssige situation

Der er anvendt 25,3 mio. kr. til gennemførelse af VVM-undersøgelsen. Fra bevillingen til udarbejdelse af det eksisterende beslutningsgrundlag for Nordvestbanen er der videreført 0,6 mio. kr. til arbejdet med gennemførlighedsanalysen.

Med Aftale om en grøn transportpolitik er der afsat 1,3 mia. kr. til projektet.

Forlodsovertagelser

Der er gennemført forlods overtagelser af otte ejendomme for i alt 14,5 mio. kr.

Etablering af dobbeltspor i Sønderjylland (Vojens-Vamdrup samt Tinglev-Padborg)

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 blev der afsat en ramme på 0,7 mia.kr. til etablering af dobbeltspor på den nordlige del af banen mellem Vamdrup og Vojens i Sønderjylland, som vil kunne åbnes senest i 2019 samtidig med udrulningen af det nye signalsystem på strækningen. Det er besluttet, at der skal gennemføres en analyse, hvor det undersøges, om det er teknisk muligt og samfundsøkonomisk rentabelt at gennemføre projektet på grundlag af den eksisterende signalteknologi.

Der foretages en opdatering af beslutningsgrundlaget for både den nordlige del (Vojens-Vamdrup) og den sydlige del (Tinglev-Padborg) af banestrækningen.

Status

Der er identificeret forskellige signaltekniske løsninger, som skal undersøges nærmere for at vurdere muligheden for at etablere et ekstra spor mellem Vojens og Vamdrup inden udrulningen af Signalprogrammet.

Arbejdet med gennemførlighedsanalysen er forankret i en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Trafikstyrelsen og Banedanmark og forventes afsluttet i efteråret 2009.

Den budgetmæssige situation

Der er afsat 0,5 mio. kr. til gennemførlighedsanalysen af dobbeltsporet i Sønderjylland, som finansieres af den samlede bevilling til opdatering af beslutningsgrundlaget på 15,0 mio. kr. jf. tabel 3.1. Der er yderligere reserveret 0,7 mia. kr. til gennemførelse af dobbeltsporsprojektet i forbindelse med Aftale om en grøn af 29. januar 2009.

Kapacitetsudvidelse København-Ringsted

Formål

Projektet har til formål at gennemføre undersøgelser af to løsninger til udvidelse af bane kapaciteten mellem København og Ringsted.

- Nybygningsløsningen omfatter nybygning af en dobbeltsporet bane fra Ny Ellebjerg Station over Køge til Ringsted, herunder etablering af en ny Køge Nord Station.
- 5. sporsløsningen er en udbygning af den eksisterende bane med et 5. spor mellem Hvidovre og Høje Taastrup, et vendesporanlæg i Roskilde samt andre mindre kapacitetsforbedringer lokalt mellem København og Ringsted.

Undersøgelserne omfatter blandt andet en indledende projektering samt gennemførelse af en VVM-undersøgelse, der behandler anlæggets påvirkning af omgivelserne og miljøet. Der afleveres beslutningsgrundlag til brug for politisk beslutning herfor i efteråret 2009. Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der opstillet en vision om en timemodel med henblik på at sikre markant hurtigere rejsetider med tog mellem de store byer. Første etape af timemodellen er strækningen København-Odense, hvoraf første deletape muliggøres af en ny bane København-Ringsted. Nybygningsløsningen vil endvidere markant forbedre jernbanens generelle kapacitet, hvilket bl.a. understøtter muligheden af en positiv udvikling for banegodstransporten i forbindelse med etablering af Femern Bælt forbindelsen.

Status

Projektet er i sin afsluttende fase. En sammenfatning af resultatet af VVM-undersøgelsen mv. i form af et beslutningsgrundlag er under udarbejdelse med henblik på politisk behandling i efteråret 2009.

Offentlighedsfasen blev afsluttet 1. december 2008, og de indkomne høringssvar er behandlet i et høringssnotat, som blev offentliggjort på Trafikstyrelsens hjemmeside 3. april 2009.

Budgettering og prissætning, herunder ekstern kvalitetssikring af anlægsoverslagene, af de to løsninger pågår i overensstemmelse med principperne i ny anlægsbudgettering, jf. Akt 16 af 24. oktober 2006.

Den budgetmæssige situation

Trafikstyrelsens udgifter til projekteringsarbejdet forventes gennemført inden for den afsatte bevilling på 234,0 mio. kr. (PLO7). Der er i Aftale om en grøn transportpolitik af

29. januar 2009 reserveret 10,0 mia. kr. til kapacitetsudvidelse af strækningen, som parterne træffer beslutning om i efteråret 2009.

Forlodsøvertagelser

Der er gennemført forlods overtagelse af 36 ejendomme for i alt 73,3 mio. kr.

Beslutningsgrundlag vedrørende opgradering af banen Ringsted-Odense

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der opstillet en vision om en timemodel med henblik på at sikre markant hurtigere rejsetider med tog mellem de store byer. Første etape af timemodellen er strækningen mellem København-Odense, hvoraf København-Ringsted udgør første deletape, jf. afsnit om kapacitetsudvidelse København-Ringsted, og Ringsted-Odense udgør anden deletape. Projektet vil endvidere generelt øge kapaciteten på jernbanen, bl.a. til gavn for godstransporten.

Status

Udarbejdelse af beslutningsgrundlag vedrørende opgradering af banen Ringsted-Odense forventes igangsat i 2013, og er koordineret med udrulning af Signalprogrammet på strækningen.

Den budgetmæssige situation

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der afsat 15,0 mio. kr. til udarbejdelse af beslutningsgrundlag, og der er reserveret 0,6 mia. kr. til gennemførelse af projektet.

Beslutningsgrundlag på VVM-niveau vedr. opgradering af banen Hobro-Aalborg

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der opstillet en vision om en timemodel med henblik på at sikre markant hurtigere rejsetider med tog mellem de store byer. Anden etape af timemodellen er strækningen Århus-Aalborg, hvoraf første deletape består i at udarbejde et beslutningsgrundlag på VVM-niveau vedrørende opgradering af banen mellem Hobro og Aalborg. Beslutningsgrundlaget udarbejdes i perioden 2010-2012.

Status

Arbejdet med beslutningsgrundlaget forventes påbegyndt i 2010.

Den budgetmæssige situation

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der afsat 6,0 mio. kr. til udarbejdelse af beslutningsgrundlaget og afsat 0,2 mia. kr. til projektet. Endvidere blev der på Finansloven for 2004 afsat 10,3 mio. kr. til modernisering af strækningen, som kan anvendes til projektet.

Forundersøgelse af opgradering af strækningen mellem Århus og Hobro

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der opstillet en vision om en timemodel med henblik på at sikre markant hurtigere rejsetider med tog mellem de store byer. Anden etape af timemodellen er strækningen Århus-Aalborg, hvoraf anden

deletape er Århus-Hobro. Første skridt i realiseringen heraf består i at gennemføre en forundersøgelse af opgradering af denne strækning.

Status

Forundersøgelsen forventes igangsat i 2010.

Den budgetmæssige situation

Med aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der afsat 10,0 mio. kr. til forundersøgelsen.

Modernisering af Nørreport Station

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der afsat 210,0 mio. kr. til gennemførelse af en modernisering af Nørreport Station. Projektet omfatter modernisering af Nørreport Station med henblik på at sikre bedre luftkvalitet på S-bane- og fjernbaneperronerne, opfriske interiøret og koordinering af modernisering over jorden, som Københavns Kommune har ansvaret for, samt koordinering med Banedanmarks hovedstandsættelse af bl.a. topmembranen for tunnelen ved Nørreport Station.

Moderniseringen forventes gennemført ved udgangen af 2014. Afslutningstidspunktet vil i et vist omfang være afhængig af Københavns Kommunes byrumsprojekt, hvor grundlaget (resultatet af arkitektkonkurrencen) ikke kendes før udgangen af 2009.

Status

Trafikstyrelsen er i gang med at udarbejde et projektforslag.

Den budgetmæssige situation

I Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der afsat 210,0 mio. kr. til gennemførelse af en modernisering af Nørreport Station. Til udarbejdelse af projektforslaget i Trafikstyrelsen er der afsat 8,4 mio. kr. Hertil kommer Banedanmarks udgifter til hovedstandsættelsen af topmembranen, som finansieres af Banedanmarks fornyelsesmidler.

Femern bælt, danske landanlæg, bane.

Formål

Trafikstyrelsen har af Transportministeren fået tildelt ansvaret for projektering af de danske jernbanelandanlæg, i forlængelse af lov nr. 285 af 15. april 2009 om projektering af fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg. Trafikstyrelsen kan inddrage Banedanmark i arbejdet.

Det forventes, at de danske jernbanelandanlæg vil være klar til ibrugtagning i forbindelse med åbningen af den faste forbindelse over Femern Bælt i 2018.

Status

Projektet er i opstartsfasen. Der skal gennemføres udbud af bygherrerådgivning, hvilket forventes afsluttet medie 2009. Herefter skal de egentlige tekniske rådgiverudbud gennemføres. Projekteringen med tilhørende miljøreddegørelser forventes gennemført i løbet af 2010, hvorefter en offentlig høring vil finde sted i starten af 2011. Trafikstyrelsen for-

venter inden udgangen af 2011 at aflevere et beslutningsgrundlag med henblik på anlægsloven.

Den budgetmæssige situation

Projektet finansieres af Sund og Bælt Holding A/S. Endvidere er der opnået tilsagn om medfinansiering fra EU.

Screening af godstransport på jernbane til havne og genåbning af baner

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er det besluttet, at der skal foretages en screeningsanalyse med hensyn til omkostninger og det forventede potentiale af følgende jernbaneprojekter for at opnå en yderligere styrkelse af godstransport på jernbanen:

- Opgradering af baneinfrastruktur ved Fredericia Havn
- Godsterminal og spor syd om havnen ved Esbjerg Havn
- Renovering af spor og ny sydlig opkobling ved Ålborg Havn
- Anlæg af banespor og tilslutning ved Nyborg Havn
- Genåbning af banestrækningen Tønder-Tinglev for godstrafik
- Genåbning af banestrækningen Vojens-Haderslev for godstrafik
- Genåbning af banestrækningen Rødekro-Aabenraa for godstrafik

Resultatet af screeningsanalysen skal indgå i de politiske forhandlinger i efteråret 2009 om udmøntning af puljen til fremme af godstrafik.

Status

Oplæg til kommissorium er udarbejdet af Trafikstyrelsen og godkendt af forligspartierne 2. april 2009. Der er afholdt møde med de berørte havne for bl.a. at konkretisere løsningsmuligheder, muligheder for medfinansiering mv. Der afholdes opfølgende møder med kommuner, havne, operatører og øvrige interessenter i maj og juni. Screeningsanalysen udarbejdes og færdiggøres i september 2009.

Den budgetmæssige situation

Screeningsanalysen skal gennemføres inden for en økonomisk ramme på 5,0 mio. kr.

Forundersøgelse af potentialet for yderligere mindre forbedringer af jernbanen

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er det besluttet, at der skal gennemføres forundersøgelser af potentialet for yderligere mindre forbedringer af jernbanen. Relevante projekter vil blive præsenteret forud for de politiske forhandlinger i efteråret 2009.

Status

I 2009 foretages en screening og en prioritering af en lang række idéer og forslag, som Trafikstyrelsen og Banedanmark vurderer, kan skabe mindre forbedringer af jernbanen. Der afrapporteres i efteråret 2009. Der er planlagt årlige afrapporteringer af forundersøgelserne i perioden 2009-2013.

Den budgetmæssige situation

Undersøgelserne skal gennemføres inden for en økonomisk ramme på 5,0 mio. kr. i perioden 2009-2013, heraf anvendes der 1 mio. kr. i 2009.

VVM-undersøgelse af kapaciteten på Øresundsbanen, herunder især bane-godskapaciteten omkring Kastrup

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er det besluttet, at der skal iværksættes en VVM-undersøgelse af kapaciteten på Øresundsbanen, herunder især bane-godskapaciteten omkring Kastrup.

VVM-undersøgelsen afrapporteres i efteråret 2011. Hvis der træffes politisk beslutning om gennemførelse af projektet i efteråret 2011, forventes anlægget ibrugtaget ultimo 2014.

Status

VVM undersøgelsen opstartes i 2009 med henblik på afrapportering i efteråret 2011.

Den budgetmæssige situation

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der afsat 10,0 mio. kr. til udarbejdelse af analyse og VVM-undersøgelse.

VVM-undersøgelse af bedre og hurtigere S-banebetjening i Hillerød-fingeren gennem etablering af overhalingsspor mellem Hellerup og Holte

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er det besluttet, at der skal iværksættes en VVM-undersøgelse af bedre og hurtigere S-banebetjening i Hillerød-fingeren gennem etablering af overhalingsspor mellem Hillerød og Holte. VVM-undersøgelsen gennemføres i perioden 2009-2012. Ved politisk beslutning om gennemførelse af projektet i 2012 kan overhalingssporet tidligst ibrugtages ultimo 2016.

Status

Arbejdet forventes igangsat efter sommerferien med EU-udbud af den samlede rådgive-rydelse og igangsætning af trafikale analyser, der kan synliggøre de trafikale konsekvenser af kapacitetsudvidelser på banen.

Den budgetmæssige situation

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der afsat 25,0 mio. kr. til udarbejdelse af VVM-undersøgelsen.

Etablering af kombiterminal ved Køge

Formål

Med aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er det besluttet at udarbejde en analyse af mulighederne for at etablere en helt ny kombiterminal ved Køge, hvis Folketinget beslutter at anlægge en ny bane på strækningen København-Køge-Ringsted.

Status

Analysen vil finde sted i 2010-12.

Den budgetmæssige situation
Der er afsat 10,0 mio. kr. til analysen.

3.1.2. Projekter under gennemførelse

Tabel 3.2. Økonomioversigt over anlægsprojekter på baneområdet under gennemførelse

(mio. kr. 2009-priser)	Hjemmel	Basis-budget	---Ændringer---		Overholdelse af totaludgift	---Opdeling af bevillinger---			Forbrug 31.03.2009	Åbningsår
			Tidligere	Nye		Projekt-bev.	Central-reserve	Ekstra-bevilling		
Signalprogrammet (fortroligt aktstykket)	Akt F 2008/2009	-	-	-	Ja	-	-	-	-	2021
Forberedelse af togkontrolsystem (STM) (fortroligt aktstykke)	FL05 Akt Q 2008/2009	-	-	-	Ja	-	-	-	-	-
Nye togradioer (GSM-R)	FL07	428,6	27,9	36,9	Ja	493,4	493,4	-	-	18,8 2012
SAP system (fortroligt aktstykke)	Akt N 2007/2008	-	-	-	-	-	-	-	-	2010
Kapacitetsforbedringer vest for København	FL04	791,0	98,3	67,4	Ja	956,7	956,7	-	-	10,3 2013
Århus Havnebane	FL04	65,0	82,8	0,0	Ja	147,8	147,8	-	-	126,6 2008
Nærbaneprojektet (Århus og Aalborg)	FL01 Akt 15 2005/2006	170,0	53,0	0,0	Ja	223,0	223,0	-	-	212,8 2004

NB: *Hjemmel* angiver første gang projektet er optaget på en bevillingslov, samt hvis der har været væsentlige ændringer til projektet. *Basisbudget* angiver anlægsmyndighedens overslag i faste priser uden reserver. *Ændringer*: Tidligere ændringer er ændringer til budgettet til og med sidste udgave af anlægsstatus. Nye ændringer er ændringer efter sidste anlægsstatus. *Overholdelse af totaludgift* angiver, hvorvidt anlægsmyndigheden forventer at totaludgiften for projektet forventes overholdt.

Signalprogrammet

Formål

Som led i Aftalen af 29. januar 2009 om en grøn transportpolitik blev det besluttet at etablere et nyt moderne signalsystem, der lever op til de fælleseuropæiske standarder (ERTMS), på Banedanmarks net.

Udskiftningen af signalerne på fjernbanen forventes planmæssigt afsluttet i 2021, mens arbejdet på S-banen ventes afsluttet i 2020.

Status

Arbejdet blev igangsat umiddelbart efter den politiske beslutning, og udbudsmaterialet til bygherrerådgivning blev udsendt den 20. marts 2009 til de to prækvalificerede konsortier med frist den 3. juni 2009. Det gennemføres som udbud efter forhandling, og primo august modtages de endelige tilbud. Rådgiver påregnes at begynde arbejdet september 2009.

De nye signalsystemer skal gennemgå en omfattende sikkerhedsgodkendelse hos Trafikstyrelsen, inden de kan installeres og ibrugtages. I den forbindelse skal Banedanmark indgå aftale med en uafhængig assessor, der skal føre tilsyn med, at såvel leverandørerne som Signalprogrammet planlægger og gennemfører de sikkerhedsrelaterede aktiviteter på forsvarlig vis. Udbudsbekendtgørelsen blev udsendt den 11. maj 2009 med frist den 10. juni 2009. Efter prækvalifikation udsendes udbudsmaterialet den 8. juli 2009. Tilbud modtages den 7. september 2009, og assessoren forventes at begynde arbejdet den 1. december 2009.

Den budgetmæssige situation

Signalprogrammet er ikke optaget på finansloven for 2009, men Banedanmark fik ved Finansudvalgets godkendelse af fortroligt Akt F af 26. februar 2009 hjemmel til at igangsætte projektet og føre det frem til dets første milepæl i 2010. Projektets nuværende totaludgift frem til første milepæl forventes overholdt.

Forberedelse af togkontrolsystem (STM)

Formål

Banedanmark er i gang med at udvikle et modul, der kan oversætte fra det nuværende togkontrolsystem (ATC) til det fremtidige togkontrolsystem (ETCS). Modulet kaldes "Specific Transmissions Module" (STM-DK).

Danmark er forpligtet til at udvikle et STM-DK som følge af direktivet om interoperabilitet. Endvidere udgør STM-DK en væsentlig forudsætning for implementering af signalprogrammet

STM skal være færdigudviklet i 2013, da projektet er tidsmæssigt sammenhængende med Signalprogrammet.

Status

I forbindelse med forberedelsen af udbud af STM blev det konstateret, at det på grund af Siemens' ejerskab af en række grænseflader alene var Siemens, der kan tildeles opgaven med at udvikle en dansk STM.

Den efterfølgende dialog med Siemens har vist, at Siemens ikke vil gennemføre projektet inden for den tidligere angivne budgetramme. Samtidig blev det konstateret, at der ikke var afsat tilstrækkelige midler til interne projektomkostninger i Banedanmark. Derfor blev projektet sat i bero i 2008, således at et nyt budget kunne udarbejdes.

Den samlede rebudgettering af projektet er nu gennemført.

Den budgetmæssige situation

Totalbevillingen for STM-projektet er hævet med fortroligt akt Q, der er tiltrådt af Finansudvalget den 18. juni 2009. Den nye totaludgift forventes overholdt.

Nye togradioer (GSM-R)

Formål

Som følge af Aftale om trafik for 2007 udskiftes det nuværende togradioanlæg med et nyt radiosystem baseret på den europæiske standard GSM-R Voice i perioden 2007 - 2012.

Med Aftale om en grøn transportpolitik er det besluttet at udskifte Banedanmarks signalsystem med et system baseret på den europæiske standard ERTMS niveau 2. Et centralt element i denne udskiftning er etablering af et radiobaseret datanetværk kaldet GSM-R data.

En analyse gennemført i forbindelse med forberedelsen af Signalprogrammet viste, at etableringen af et GSM-R voicenetværk og et GSM-R datanetværk er så tæt sammen-

hængende, at det vil være forbundet med store økonomiske omkostninger at gennemføre de to projekter adskilt. Derfor blev udbud af GSM-R voice projektet sat i bero, indtil beslutningen om Signalprogrammet var taget i januar 2009.

Projektet er nu genoptaget, og taledelen af det nye system forventes taget i brug i 2012, og de eksisterende systemer kan nedtages i 2014 på fjernbanen og 2013 på S-banen.

Status

I det videre projektforsløb er det besluttet at dele GSM-R programmet op i tre hovedkontrakter:

- **Radiosystemet:** Udbudsbekendtgørelse dækkende GSM-R Voice og GSM-R Data til understøttelse af Signalprogrammet er offentliggjort med deadline juni 2009. Banedanmark har modtaget en række anmodninger om prækvalifikation, som behandles parallelt med afslutning af udbudsmaterialet. Kontrakten for GSM-R til både voice og data forventes indgået i slutningen af 2009. Som konsekvens af, at datadelen indgår i det samlede udbud, er projektet forsinket et år i forhold til den oprindelige tidsplan. Taledelen af systemet samt data-delen på Early Deployment strækningerne er planlagt i drift pr. januar 2012. Dette efterfølges af 1 års paralleldrif på S-banen og 2 års paralleldrif på fjernbanen med det gamle radiosystem. Det giver DSB S-tog 1 år og øvrige togoperatører to år til at udskifte togradioer. Datadelen i den øvrige del af landet er planlagt idriftsat ved udgangen af 2018..
- **Civil Works:** Banedanmark har offentliggjort udbudsbekendtgørelse med deadline juni 2009. Denne dækker master, klargøring af lokationer, strøm med mere til GSM-R voice og GSM-R data til Signalprogrammets Early Deployment strækningerne. Kontrakten forventes indgået i slutningen af 2009. Det er planen, at alle sites er klar i midten af 2011. Omkring 2016 forventes udbud af civil works for GSM-R data til resten af landet.
- **Drift og Vedligeholdelse:** Udbudsbekendtgørelse for denne del forventes udsendt i starten af 2010, når systemet er kendt, med forventet overtagelse af egentlig drift og vedligeholdelse af det nye radiosystem januar 2012.

I henhold til aftale med Transportministeriet indgår der optioner, der dækker GSM-R på privatbanerne i kontrakterne.

Den budgetmæssige situation

Jf. Akt F af 26. februar 2009 bliver projektet budgetmæssigt overført til Signalprogrammet i forbindelse med Finansloven for 2010. I 2009 bliver projektet gennemført via allerede given bevilling på § 28.63.02. Banedanmark (*Anlægsbev.*). Budgettet forventes overholdt.

SAP Implementering af vedligehold og fejlretning

Formål

Projektet omhandler opdatering af Banedanmarks økonomisystem SAP. Projektet er en videreførelse af første del af SAP-projektet, der vedrørte økonomiløsningen, og som blev

gennemført i 2008. Første del af SAP-projektet er finansieret via Banedanmarks driftsbevilling (§ 28.63.01. Banedanmark).

Projektets anden del har til formål at systemunderstøtte Banedanmarks vedligeholdelses- og fejlretningsopgaver på jernbanenettet. Den forbedrede systemunderstøttelse understøtter Aftale om trafik for 2007 af 26. oktober 2006, idet der etableres en forbedret systemunderstøttelse af Banedanmarks vedligeholdelses- og fejlretningsopgaver på jernbanenettet.

Projektets anden del er planlagt afsluttet i 2010.

Status

Status for projektet er, at der er udarbejdet den første del af et såkaldt "blueprint" (en udvidet kravspecifikation), som har været genstand for et internt review. Parallelt med udarbejdelsen af blueprint pågår forberedelser til udvælgelse af leverandør til resten af projektleveringen, dvs. fra realiseringsfasen. Der er ikke pt. en hovedleverandør, hvilket kan få konsekvenser for tidsplanen og budgettet. Disse forhold vil blive afdækket i forbindelse med valg af ny leverandør til realiseringsfasen og de efterfølgende faser.

Den budgetmæssige situation

Projektet er bevilliget ved fortroligt Akt N 12. juni 2008. Totaludgiften forventes overholdt.

Kapacitetsforbedringer vest for København (KØR-projektet)

Formål

I trafikaftalen fra 2003 blev det aftalt at sikre en kapacitetsudvidelse på strækningen Østerport – Ringsted, som svarer til to persontogskanaler eller én godstogs kanal pr. retning pr. time, hvilket er udmøntet i projektet overhalingsspor Ringsted.

I forbindelse med Aftale om trafik for 2007 er der efterfølgende truffet beslutning om at anlægge et nyt spor øst for Ringsted med færdiggørelse i 2009 samt at undersøge muligheden for etablering af to spor mellem København H og Ny Ellebjerg til ibrugtagning senest 2011, hvilket er udmøntet i projektet dobbeltspor København H - Vigerslev.

Banedanmark har ud fra en totaløkonomisk vurdering besluttet, at broen over Gl. Køge Landevej skal udskiftes totalt i stedet for den forudsatte delvise udskiftning. Differencen finansieres af fornyelsesmidler. Hertil kommer et ønske fra Københavns Kommune om udvidelse af broen, hvorom der pågår en dialog med Københavns Kommune.

Status

KØR- projektet er i udførelsesfasen delt op i to individuelle projekter:

- ***Dobbeltspor København H – Vigerslev***
Projektet er overdraget fra Trafikstyrelsen til Banedanmark i januar 2009. Herefter er der foretaget rådgiverudbud, og der er indgået rådgiverkontrakt med Atkins (projektering af sikringsanlæg) hhv. Atkins/Grontmij Carl Bro (øvrige fag).

I perioden april - juni 2009 færdiggøres programfaserapporten. Ligeledes foretages diverse forundersøgelser, inden detailprojektering kan igangsættes i sommeren 2009.

De første rydningsarbejder på Københavns godsbanegård igangsættes i efteråret 2009, mens egentlige anlægsarbejder påbegyndes medio 2010.

Dobbeltsporet København H – Vigerslev forventes ibrugtaget i 2012, hvilket er ca. et år senere end forudsat. Udskydelsen skyldes, at projektforbereðelsen i Trafikstyrelsen har taget længere tid end forudsat, hvorfor overdragelsen til Banedanmark er blevet udskudt

- Overhalingsspor ved Ringsted

Projektet er overdraget fra Trafikstyrelsen til Banedanmark i maj 2008. Der er efterfølgende foretaget en koordinering med Trafikstyrelsen om at tilpasse overhalingssporet til projektet *Kapacitetsudvidelse København – Ringsted* og dermed foretage en fremtidssikring af overhalingssporet, uanset valg af løsning for København-Ringsted.

I forbindelse med detailprojekteringen blev der udarbejdet en projekteringstidsplan, som opererer med en opdeling af det samlede projekt på tre entrepriser, henholdsvis én entreprise for jord- og konstruktionsarbejder, én entreprise for spor og kørestrøm og endelig én entreprise for sikringsarbejder og fjernstyring.

Der er afholdt licitation for anlægs- og konstruktionsarbejderne og indgået entreprenørkontrakt.

Overhalingsspor ved Ringsted forventes ibrugtaget i 2010, hvilket er et år senere, end oprindeligt forudsat. Udskydelsen skyldes, at der i projektet har været behov for afklaring om gældende normkrav vedrørende profilforhold.

Den budgetmæssige situation

Projektet har en totaludgift på 956,7 mio. kr., der forventes overholdt.

Århus havnebane

Formål

Projektet Århus havnebane har til formål at forbedre adgangsforholdene til Århus havn, fordi aktiviteterne på havnen er i kraftig vækst. Projektet skal samtidig forbedre afviklingen af vejtrafik til og fra Århus havn via Marselis Boulevard. Projektet afsluttes ultimo 2009.

Status

Projektet har været delt op i delprojekt A og delprojekt B. Delprojekt A varetages af Banedanmark og omfatter de spor og sikringstekniske ændringer på Århus Hovedbanegård, der er foranlediget af etableringen af den nye havnebane. Delprojekt B omfatter etablering af havnebanen fra udkørslen af Århus Hovedbanegård til havneterminalerne i den nye Århus Østhavn. Delprojekt B varetages af Århus Havn.

Delprojekt A

Projektet blev ibrugtaget i december 2008. Herefter resterer færdiggørelsesarbejder til udførelse i 2009 for spor og sikring. Tidsplanen herfor er udskudt, idet der er indledt dialog med Århus Kommune, der ikke vil give tilladelser til natarbejder. Delprojekt A forventes afsluttet i tredje kvartal 2009.

Delprojekt B

Konstruktion af bro og dæmning samt etablering af spor er afsluttet. Etablering af overkørselsanlæg, vejoplægning og vejsignalanlæg pågår. Delprojekt B forventes afsluttet medio 2009.

Den budgetmæssige situation

Den nye Århus havnebane åbnede for trafik i december 2008. Projektet forventes afsluttet i tredje kvartal 2009.

En eventuel budgetoverskridelse vil ikke medføre merudgifter for staten, idet risikoen for merudgifter efter aftale bæres af Århus Havn.

Der kan forventes et reduceret TEN-T støttebeløb som følge af den forsinkelse, der er varslet i delprojekt A. Det reducerede støttebeløb vil blive oppebåret af Århus Havn, der jf. ovenfor har den økonomiske risiko for merudgifter i projektet.

Nærbaneprojektet (Århus og Aalborg)

Formål

Projektet omfatter etablering af Nærbane omkring Ålborg og Århus med følgende aktiviteter:

- Etablering af nærbanestationer omkring Århus og Ålborg
dvs. Støvring, Svenstrup, Skalborg, Ålborg Vestby, Lindholm, Viby og Hørning.
- Hastighedsopgradering på strækningen Århus – Ryomgaard
- Hastighedsopgradering på strækningen Skanderborg – Silkeborg

Status

Projektet er tæt på at være afsluttet. De største restopgaver knytter sig til strækningerne Århus – Ryomgaard (Grenaabanen) samt Skanderborg-Silkeborg, som begge har midlertidige ibrugtagningstilladelser fra Trafikstyrelsen.

Den budgetmæssige situation

De væsentligste dele af projektet blev afsluttet omkring årsskiftet 2004/2005. Der udestår restarbejder i forbindelse med enkelte overkørsler på strækningen Skanderborg – Silkeborg til udførelse i 2009, og de sidste nye overkørsler på samme strækning forventes ibrugtaget primo 2010.

Udover de allerede indkalkulerede forhold kan følgende forhold i relation til de ovenfor nævnte restarbejder påvirke projektet:

- Overkørselsanlæg Århus – Grenaa og Skanderborg – Silkeborg

Udgangspunktet er at afslutte projekterne på det nuværende grundlag. På Skanderborg – Silkeborg resterer sikring/nedlæggelse af fem usikrede overkørsler, som indgår i pulje for nedlæggelse af overkørsler under Banedanmark.

- Sikrings- og fjernstyringsanlæg Århus – Grenaa

Der afventes endelig ibrugtagningstilladelse for både sikrings- og fjernstyringsanlæg samt hastighedsopgradering ventes fra Trafikstyrelsen i løbet af efteråret 2009. Der udestår mangler vedrørende dokumentation og godkendelse af sikkerhedsbevis, bortset fra en enkelt overkørsel, der er under nedlæggelse (ekspropriering er foretaget). Ibrugtagningstilladelsen fra Trafikstyrelsen lukker projekt.

Restarbejderne forventes at kunne afsluttes inden for den samlede bevilling.

Tabel over ibrugtagne anlægsprojekter med beskeden risiko.

Nedenfor angives ibrugtagne anlægsprojekter, hvor der kun udestår mindre restarbejder, matrikulær berigtigelse og lignende, og hvor risikoen ved afslutningen af projekterne vurderes at være beskeden.

Tabel 3.3. Ibrugtagne anlægsprojekter, hvor der kun mangler restarbejder, og hvor risikoen vurderes at være beskeden (mio. kr.)

Projekt	Projektbeskrivelse	Åbningsår	Restprognose*	Forventet totaludgift
Fjernstyringscentral S-banen (FL04)	Fornyelse af S-banens fjernstyringssystem samt udvidelse af det fjernstyrede område med strækningen Hellerup - Hillerød	2007	4,0	352,5
Ballerup - Frederikssund (FL98)	Udbygning af kapaciteten ved etablering af 2. spor, samt etablering af stationerne Gl. Toftegaard og Kildedal	2002	0,0	1031,4
Tilgængelighed for handicappede (Akt 141 2003/2004)	Etablering af elevatorer på Bramming, Vedbæk, Rungsted Kyst og Espergærde stationer	2007	0,0	21,4
Jernbanesikkerhed (FL01)	Etablering af ATC-togstop, inkl. ATP mobil smat forbedret sikkerhed for krydsende trafikanter	2006	2,6	107,7
Ringsted banetekniske anlæg (FL00 samt Akt 68 2006/2007)	Etablering af nyt sikringsanlæg til Ringsted station	2007	1,3	128,1
Ringbanen (FL00)	Etablering af S-bane mellem Ny Ellebjerg og Hellerup	2006	4,5	1332,4
Renovering af Københavns Hovedbanegård (Akt 196 2005/2006)	Renovering af perron	2008	0,0	49,7
Nye S-tog, infrastruktur (FL00)	Tilpasning af S-banens infrastruktur	2007	14,7	831,7

* Restprognose er udtryk for de forventede omkostninger, der er forbundet med de manglende restarbejder.

3.2. Fornyelsesprojekter på baneområdet

I det følgende beskrives fornyelsesprojekter under gennemførelse i Banedanmark. Det vurderes, at budgetoverskridelser på enkelte projekter kan håndteres inden for den samlede bevilling.

Tabel 3.4. Økonomioversigt over fornyelsesprojekter på baneområdet

(mio. kr. årets priser)	Hjemmel	Basis- budget	- - - / Ændringer - - -		Overholdelse af totaludgift	- - - Opdeling af bevillinger - - -			Forbrug 31.03.2009	Åbningsår	
			Tidligere	Nye		Projekt- bev.	Intern- reserve	Ekstra- bevilling			
Ny anlægsbudgettering											
Sporformyelse Roskilde-Holbæk (fortroligt aktstykke)	Akt M 2008/2009	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	2011
Banegravindsfatningen - Vesterport station (fortroligt aktstykke)	Akt C 2008/2009	-	-	-	-	-	-	-	-	3,3	2010
Sporformyelse Odense-Svendborg	Akt 135 2008/2009	171,9	0,0	0,0	Ja	171,9	171,9	15,6	-	7,8	2010
Vejen station (fortroligt aktstykke)	Akt J 2008/2009	-	-	-	-	-	-	-	-	2,7	2010
Esbjerg sikringsanlæg og sporformyelse (fortroligt aktstykke)	Akt L 2008/2009	-	-	-	-	-	-	-	-	4,7	2011
Tidligere budgetteringsprincip											
Ballastsanering Vamdrup-Vojens	Akt 82 2008/2009	32,0	0,0	0,0	Ja	32,0	32,0	-	-	20,4	2009
Sydbanen - fornyelsesprojekt inkl. hastighedsopgradering (fortroligt aktstykke)	Akt E 2008/2009	-	-	-	-	-	-	-	-	57,6	2009
Hellerup-Klampenborg	Akt 208 2007/2008	146,0	0,0	0,0	Ja	146,0	146,0	-	-	136,2	2008
Skærmaseret trafikinformation (fortroligt aktstykke)	Akt F 2007/2008	-	-	-	-	-	-	-	-	6,5	2010
S-togspor København H-Dybbølsbro (6. Hovedspor) (fortroligt aktstykke)	Akt K 2008/2009	-	-	-	-	-	-	-	-	85,5	2011
Sporformyelse Holbæk-Kalundborg	Akt 207 2007/2008	84,0	0,0	0,0	Ja	84,0	84,0	-	-	53,2	2009
Sporformyelse Fredericia-Århus	Akt 121 2007/2008	400,0	0,0	0,0	Ja	400,0	400,0	-	-	338,5	2008
Sporformyelse mv. Farumbanen	Akt 120 2007/2008	373,0	0,0	0,0	Ja	373,0	373,0	-	-	317,0	2008
Sporformyelse Køge Bugt banen	Akt 69 2006/2007	244,0	0,0	0,0	Nej	244,0	244,0	-	-	242,2	2007
Sporformyelse København-Helsingør (Kystbanen)	Akt 199 2006/2007 Akt 143 2006/2007 Akt 191 2007/2008	214,0	105,0	0,0	Nej	319,0	319,0	-	-	322,3	2008

NB: *Hjemmel* angiver første gang projektet er optaget på en bevillingslov, samt hvis der har været væsentlige ændringer til projektet. *Basisbudget* angiver anlægsmyndighedens overslag i faste priser uden reserver. *Ændringer*: Tidligere ændringer er ændringer til budgettet til og med sidste udgave af anlægsstatus. Nye ændringer er ændringer efter sidste anlægsstatus. *Overholdelse af totaludgift* angiver, hvorvidt anlægsmyndigheden forventer, at totaludgiften for projektet forventes overholdt.

3.2.1. Fornyelsesprojekter budgetteret efter principperne efter ny anlægsbudgettering

Sporformyelse Roskilde – Holbæk

Formål

På baggrund af Aftale om trafik for 2007 af 26. oktober 2006 planlægger Banedanmark fornyelse af spor og sporskifter på stationerne Hvalsø, Vipperød, Tølløse og Holbæk.

Arbejderne gennemføres for at opretholde det nuværende trafikomfang, herunder sikre overhalings- og krydsningsmuligheder samt imødegå risiko for hastighedsnedsættelser og alvorlige driftsforstyrrelser på strækningen, hvilket ville medføre forlængelse af rejsetiden.

Projektet forventes udført i perioden marts 2010 til juni 2010, med afsluttende sporjustering og skinneslibning medio 2011.

Status

Projektet er under detailprojektering. På de fire overhalingsstationer (Hvalsø, Vipperød, Tølløse, og Holbæk) planlægges udskiftningen af sporskifter udført i weekendspæringer, hvor togdriften på de pågældende stationer er aflyst efter nærmere aftale med DSB og Regionstog A/S. Det øvrige sporombygningsarbejde planlægges udført som dagarbejde i lokale spæringer uden væsentlige påvirkninger af togtrafikken. Dette vurderes at være det mest optimale for både udførelsen af arbejderne og trafikafviklingen.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt akt M er tiltrådt af Finansudvalget den 18. juni 2009.

Banegravsindfatningen – Vesterport station

Formål

På baggrund af Aftale om trafik for 2007 af 26. oktober 2006 har Banedanmark planlagt at gennemføre fornyelse af banegravsindfatningen ved Vesterport station. Banegravens indfatningsvægge fornyes, og de tilhørende rækværker af beton udskiftes i de to banegrave på strækningen mellem Ved Vesterport og H.C. Andersens Boulevard. Derudover skal undersiden af broen ved Kampmannsgade fornyes, og de tilhørende rækværker udskiftes. Arbejderne gennemføres for at sikre et acceptabelt sikkerhedsniveau for rækværkerne, der er opført i 1913. Derudover skal Kampmannsgadebroen fornyes for at opretholde dens nuværende funktion som vejbærende bro.

I 2009 gennemføres arbejder på den vestlige side af banegravene langs S-togssporene, og i 2010 gennemføres arbejder på den østlige side langs Kystbanesporene.

Status

Arbejdet foretages i sporspæringer, der er koordineret med etablering af 6. hovedspor.

Licitation blev afholdt den 29. april 2009. Aktstykkets fortrolighed forventes ophævet efter sommer 2009.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke er tiltrådt af Finansudvalget ved fortroligt Akt C af 4. december 2008.

Sporfornyelse Odense – Svendborg

Formål

I 2009 udføres sporfornyelse på dele af strækningen mellem Odense og Svendborg på grund af nedslidning af sporet. Arbejdet udføres nu for at kunne opretholde den nuværende togdrift og imødegå hastighedsnedsættelser. Sporfornyelsen omfatter ca. 27 km af strækningen, herunder udskiftning af skinnerne, ombygning af ni overkørsler, udveksling af to sporskifter samt nødvendige banketudvidelser og afvandingsarbejder.

Arbejdet udføres i perioden juni - august 2009, mens efter justering af sporet forventes gennemført medio 2010.

Status

Arbejdet udføres i to etaper, hvor strækningen Ringe – Svendborg var spærret i perioden 31. maj – 21. juni 2009, og hele strækningen Odense – Svendborg spærres fra 22. juni - 9. august 2009.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt B af 4. december 2008, nu Akt 135 2008/2009.

Ny anlægsbudgettering jf. Akt 16 af 2006/2007 gælder kun for anlægsprojekter, men Banedanmark har i 2008 igangsat udvikling af et koncept for delvis anvendelse af principperne for ny anlægsbudgettering på fornyelsesprojekter. Den delvise anvendelse af prin-

cipperne implementeres for første gang i forbindelse med dette projekt. Efter afholdt licitation og valg af entreprenør er projektets prognose korrigeret i forhold hertil, og det indikerer en mindre billiggørelse i forhold til aktstykkebevillingen.

Vejen station

Formål

På baggrund af Aftale om trafik for 2007 af 26. oktober 2006 har Banedanmark planlagt sporombygning på Vejen station, idet sporenes nuværende tilstand har medført hastighedsnedsættelser ned til 40 km/t på strækningen. Arbejdet gennemføres for at imødegå risiko for yderligere hastighedsnedsættelser og alvorlige driftsforstyrrelser.

Den nye sporgeometri vil fremover give mulighed for hastighed gennem stationen på 160 km/t.

Anlægget planlægges ibrugtaget ultimo 2009.

Status

Projektet er i den indledende fase, og udførelsen forventes af forløbe planmæssigt.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt J af 7. maj 2009.

Esbjerg sikringsanlæg og sporfornyelse

Formål

På baggrund af Aftale om trafik for 2007 af 26. oktober 2006 har Banedanmark påbegyndt fornyelse af spor- og sikringsanlægget inkl. kabelanlæg på Esbjerg station, idet sporenes nuværende tilstand har medført hastighedsnedsættelse på stationen, og kabelanlægget har medført et betydeligt antal fejl. Endvidere skal sikringsanlægget levetidsforlænges og opgraderes i forbindelse med sporforenklingen.

Arbejdet gennemføres for fremadrettet at imødegå risikoen for lukning af stationen pga. det stærkt nedslidte sporanlæg samt minimering af fejlhyppigheden på stationen.

Arbejdet vil blive opdelt i to etaper. Første etape vil fortrinsvis omfatte sporombygning, der gennemføres i 2009. Anden etape vil fortrinsvis omfatte ombygning af sikringsanlægget, der udføres i 2010.

Status

Projektet med Esbjerg spor- og sikringsanlæg er under projektering med henblik på udførelse i 2 etaper:

- 1. etape vil fortrinsvist omfatte sporombygning og gennemføres i efteråret 2009.
- 2. etape vil fortrinsvist omfatte ombygning af sikringsanlægget, der udføres i 2010.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt L af 20. maj 2009.

3.2.2. Projekter under tidligere budgetteringsprincipper

Ballastsanering på strækningen Vamdrup – Vojens

Formål

På baggrund af Aftale om trafik for 2007 af 26. oktober 2006 har Banedanmark planlagt at udføre ballastsanering på store dele af den ca. 18 km lange strækning mellem Vamdrup og Vojens, idet ballastens nuværende tilstand har medført hastighedsnedsættelser på strækningen. Arbejdet blev gennemført i påsken 2009 bl.a. for fremadrettet at imødegå risiko for yderligere hastighedsnedsættelser og alvorlige driftsforstyrrelser.

Projektet forventes afsluttet i 2010.

Status

Ballastsaneringen er udført i påsken 2009 med slutjustering i 2010.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt A af 23. oktober 2008, nu Akt 82 2008/2009. Totaludgiften forventes overholdt.

Sydbanen – fornyelsesprojekt inkl. hastighedsopgradering

Formål

Banedanmark har igangsat fornyelse af Sydbanen mellem Ringsted og Næstved og vil endvidere gennemføre sporfornyelse på Lundby station og på dele af Nykøbing F station i 2009. Samtidig gennemføres en hastighedsopgradering mellem Ringsted og Vordingborg til 160 km/t.

Beslutningen om hastighedsopgraderingen er truffet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Anlægget planlægges ibrugtaget i 2009.

Status

Projektet er under udførelse, og anlægget planlægges ibrugtaget i 2009. Der vil være enkelte restarbejder i 2010.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke, der samler hele projektet, er tiltrådt af Finansudvalget ved fortroligt Akt E af 5. januar 2009. Akt E erstatter fortrolig Akt R af 18. juni 2008 og fortrolig Akt S af 18. juni 2008.

Hellerup – Klampenborg

Formål

Banedanmark har i september 2008 afsluttet fornyelse af spor og sporskifter på strækningen mellem Hellerup og Klampenborg samt fornyelse af køreledningsanlægget på Klampenborg station. Fornyelsen er gennemført for fremadrettet at kunne opretholde det nuværende trafikomfang på strækningen, da det ellers ville være nødvendigt med hastighedsnedsættelser og reduceret drift.

Anlægget er ibrugtaget i 2008.

Status

Anlægget er ibrugtaget i 2008 med enkelte restarbejder, der udføres som planlagt i 2009.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt K af 24. april 2008, nu Akt 208. Der er for nærværende ingen væsentlig usikkerhed i forbindelse med gennemførelsen af projektet. Men med baggrund i ekstra krav fra entreprenørerne og ændringer i projektet forventes ingen billiggørelse på trods af det i sidste udgave af anlægsstatus angivne mulige mindreforbrug. Projektet forventes, at kunne gennemføres inden for bevillingen.

Skærm-baseret trafikinformation

Formål

Som følge af Aftale om trafik for 2007 og 2008 afvikles efterslæbet af udskiftningsparate trafikinformations-skærme på alle Banedanmarks strækninger.

Udskiftningen forventes gennemført i 2010.

Status

Afvikling af efterslæbet sker i perioden 2008-2010. I 2008 er der gennemført EU-udbud for indkøb af skærme. Det finske firma Mitron vandt dette udbud og skal frem til udgangen af 2010 levere ca. 700 skærme. I 2008 påbegyndtes ligeledes EU-udbud for montering og installation af skærmene. Der er modtaget tilbud på denne opgave den 20. maj 2009, og endelig kontrakt forventes indgået ultimo juli 2009.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt F af 27. marts 2008.

S-togsspor København H – Dybbølsbro (6. hovedspor)

Formål

Hovedformålet med projektet er at forøge kapaciteten for S-tog ved at etablere et supplerende hovedspor fra København H til den tekniske station Skelbæk vest for Dybbølsbro.

Samtidig med etablering af det nye hovedspor skulle Banedanmark gennemføre fornyelsesarbejder vedrørende renovering og ombygning af S-togsdepotet øst for Dybbølsbro samt fornyelse af kørestrømsanlægget mellem København H og Valby (S-bane).

Det nye S-togsspor forventes ibrugtaget i 2011.

Status

Ved en revurdering af anlægsoverslaget primo 2009 er det konstateret, at det oprindeligt beskrevne projekt ikke ville kunne gennemføres inden for anlægsbudgettet. Hertil kom, at projektet var stærkt forsinket. Projektet blev derfor revurderet og reduceret jf. fortro-

lig Akt K af 7. maj 2009. Reduktionen i projektet omfatter en udskydelse af dele af ombygningen på S-togsdepotet mellem København H og Dybbølsbro.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt K af 7. maj 2009. Aktstykket erstatter tidligere tiltrådt Akt E af 27. marts 2008.

Sporfornyelse Holbæk – Kalundborg

Formål

Banedanmark har iværksat et projekt omfattende fornyelse af spor, sporskifter og sidespor på dele af strækningen mellem Holbæk og Kalundborg. Arbejderne gennemføres blandt andet for at sikre overhalings- og krydsningsmuligheder, da det ellers vil være nødvendigt med hastighedsnedsættelser, hvilket medfører forlængelse af rejsetiden og forringet regularitet.

Projektet afsluttes i 2009.

Status

Arbejdet blev udført i perioden august – november 2008. Den afsluttende sporjustering og skinnerlibning foretages ultimo 2009.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt H af 9. april 2008, nu Akt 207. Projektets bevilling er 84 mio. kr., som forventes overholdt.

Sporfornyelse Fredericia – Århus

Formål

I 2008 blev der udskiftet skinner og sveller samt foretaget ballastrensning på dele af strækningen mellem Fredericia og Århus på grund af nedslidning og deraf betydelig risiko for hastighedsnedsættelse. Herudover er grøfter og øvrigt afvandingssystem i nødvendigt omfang blevet udbedret. Sporfornyelsen var nødvendig for at kunne opretholde det nuværende omfang af togdrift.

Projektet er udført og ibrugtaget i 2008.

Status

Sporombygningen blev udbudt i to delprojekter for at sikre kortest mulige perioder med driftsindskrænkninger på strækningen under ombygningen.

Begge delprojekter er som planlagt udført og ibrugtaget i 2008. Der udestår enkelte mangelarbejder, der sammen med efter justering af sporet forventes gennemført ultimo 2009.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt B af 6. december 2007, nu Akt 121. Bevillingen forventes overholdt.

Sporfornyelse mv. Farumbanen

Formål

Sporombygning på Farumbanen omfattede 45 km sporfornyelse, ballastrensning i nødvendigt omfang samt udveksling af 29 sporskifter og tre skæringer.

Arbejdet er udført og der udestår kun enkelte restarbejder, der forventes afsluttet ultimo 2009.

Status

Arbejdet er planmæssigt udført og ibrugtaget i 2008. Slutjustering er gennemført, og de sidste restarbejder pågår og forventes gennemført med udgangen af tredje kvartal 2009.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt A af 11. oktober 2007, nu Akt 120. Bevillingen forventes overholdt.

Sporfornyelse Køge Bugt Banen

Formål

I 2007 gennemførte Banedanmark projektet, der består af ca. 32 km sporombygning og udskiftning af 20 sporskifter på Køge Bugt banen mellem Skelbæk og Køge. Projektet omfattede endvidere ilægning af ny transversal i Bavnehøj. Det var en forudsætning for at kunne opretholde 20 minutters drift under arbejdet med den maskinelle sporombygning.

Fornyelse af sporene blev som planlagt gennemført og ibrugtaget i 2007. Der udestår enkelte restarbejder, der afsluttes 2009.

Status

Fornyelse af sporene blev som planlagt gennemført og ibrugtaget i 2007. Der er i 2008 og første halvdel af 2009 udført restarbejder på kørestrømsanlægget og reetablering af sikringstekniske emner. Disse restarbejder udføres i togfri intervaller og forventes afsluttet medio 2009.

Den budgetmæssige situation

Fortroligt aktstykke for projektet er tiltrådt af Finansudvalget ved Akt B af 7. december 2006, nu Akt 69. Der forventes et mindre merforbrug i forhold til bevillingen.

Sporfornyelse København – Helsingør (Kystbanen)

Formål

Projektet består af ca. 48 km sporombygning på Kystbanen fordelt på 16 delstrækninger. Arbejdet er gennemført for at opretholde det nuværende trafikomfang, da det ellers vil være nødvendigt med hastighedsnedsættelser og reduceret drift på strækningen.

Projektet forventes endelig afsluttet i 2009.

Status

Sporfornyelsen blev påbegyndt i maj 2007, men på grund af blandt andet større kompleksitet i forbindelse med udførelsen forventes projektet først afsluttet ultimo 2009.

Projektet blev ibrugtaget over to etaper i hhv. 2007 og 2008. Projektet forventes endelig afsluttet i 2009. Afsluttende sporjustering udføres ligeledes i 2009.

Den budgetmæssige situation

Finansudvalget har den 13. december 2007 tiltrådt Akt 191, hvormed projektets samlede bevilling blev hævet til 319,0 mio. kr.

Sporombygning af Kystbanen blev igangsat i 2006 efter Finansudvalgets godkendelse af Akt 199 af 23. februar 2006 med en forventet totaludgift på 214 mio. kr. Udbuddet af sporarbejderne på Kystbanen blev gennemført i 2006 som et "tidligt udbud", og kontrakt med hovedentreprenøren blev indgået den 18. oktober 2006. Efter kontrakten var indgået og detailprojekteringen gennemført, var en række forudsætninger ændret i forhold til forudsætningerne for Akt 199. Totaludgiften blev derfor forhøjet til 245 mio. kr. i forbindelse med Finansudvalgets godkendelse af Akt 143 af 21. juni 2007.

Der har under gennemførelsen af projektet vist sig at være en række fordyrende forhold, primært på grund af diverse jordarbejder, så projektet ikke har kunnet holdes inden for den hidtidige bevilling på 245 mio. kr. Finansudvalget har derfor jf. ovenfor tiltrådt Akt 191 af 13. december 2007, hvorved bevillingen forhøjes til 319,0 mio. kr.

Der forventes et mindre merforbrug i forhold til totaludgiften på 319,0 mio. kr. Merudgiften skyldes forøget mængde end forventet ved udførelsen af restarbejder.

Det bemærkes, at uanset udvidelsen af projektet, vil det som hidtil forudsat være nødvendigt at sporforny yderligere mindre strækninger på Kystbanen. Denne sporfornyelse forventes udført i 2012.

Tabel over ibrugtagne fornyelsesprojekter med beskeden risiko.

Nedenfor angives ibrugtagne fornyelsesprojekter, hvor der kun udestår mindre restarbejder, matrikulær berigtigelse og lignende, og hvor risikoen ved afslutningen af projekterne vurderes at være beskeden.

Tabel 3.5. Ibrugtagne fornyelsesprojekter, hvor der kun mangler restarbejder, og hvor risikoen vurderes at være beskeden (mio. kr.)

Projekt	Projektbeskrivelse	Åbningsår	Restprognose*	Forventet totaludgift
Sporombygning København - Høje Taastrup (Akt 171 2005/2006)	Sporombygning af ca. 12,4 km spor	2007	1,1	55,8
Strandmøllebroen (Akt 199 2005/2006)	Fornyelse af brodækket mv. på Strandmøllebroen	2007	0,0	41,6
Sporombygning Herning – Vejle (Akt 115 2004/2005 og Akt 7 2005/2006)	Sporombygning Herning - Give - Vejle, i alt 73 km	2005	0,0	250,4
Sporombygning Fredericia – Lunderskov (Akt 113 af 20. april 2005)	Sporombygning ca. 23 km + sporskifter	2005	0,0	94,2
Fornyelse af sikringsanlæg Århus – Grenå (Akt 15 2005/2006)	Fornyelse af sikringsanlæg	2006	0,8	45
Hellerup – Hillerød (Akt 170 2005/2006)	Sporombygning på strækningen, jf. nærbaneprojektet	2007	2,4	165,6
Hundige stationsbro (Akt 192 2007/2008)	Fornyelse af stationsbroen	2008	0,0	26,8
Renovering af Københavns Hovedbanegård (Akt 196 2005/2006)	Renovering af parallelgadebro	2008	0,0	31,9

* Restprognose er udtryk for de forventede omkostninger, der er forbundet med de manglende restarbejder.

Afholdte licitationer på fornyelsesområdet

Ved Banedanmarks udbud af projekter er indholdet af aktstykkerne ofte fortroligt frem til den endelige kontraktindgåelse. Dette er af hensyn til statens forhandlingsposition ved udbud af projekter. Siden *Status for anlægsprojekter på Transportministeriets område for 2. halvår 2008* er fortroligheden ophævet for følgende aktstykker, idet der er indgået endelige kontrakter:

- Ballastsanering på strækningen Vamdrup - Vojens
Akt A 23/10 2008. Fortroligheden er ophævet den 15. januar 2009 – herefter Akt 82.
- Sporfornyelse Odense - Svendborg
Akt B af 4/12 2008. Fortroligheden er ophævet den 22. april 2009 – herefter Akt 135.

Der har været afholdt nedenstående licitation i forbindelse med de nævnte aktstykker:

Tabel 3.6. Afholdte licitationer (mio. kr.)

Aktstykke	Projekt/entreprise	Licitationsdato	Kontrakt tildelt	Kontraktsum
Akt 82 af 23. oktober 2008	Ballastsanering Vamdrup – Vojens	30. oktober 2008	Spitzke Scandinavia A/S	21,4
Akt 135 af 4. december 2008	Sporfornyelse Odense – Svendborg	30. november 2008	Banekonsortiet	81,6

3.3. Puljeprojekter på baneområdet

I det følgende vises en oversigt over puljeprojekter på baneområdet. Det vurderes, at budgetoverskridelser på projekterne Niveaufri skæring Taulov og Øster Doense, kan håndteres inden for den samlede bevilling på Banedanmarks anlægskonto.

Tabel 3.7. Økonomioversigt over igangværende puljeprojekter på baneområdet

(mio. kr. årets priser)	Hjemmel	Basis- budget	.../Ændringer...		Overholdelse af		... Opdeling af bevillinger ...			Forbrug pr. 31.03.2009	Åbningsår
			Tidligere	Nye	totaludgift	Total-udgift	Projekt- bev.	Pulje- reserve	Ekstra- bevilling		
Pulje til bedre fremkommelighed for busser	FL10 Akt 116 2008/2009	200,0	0,0	0,0	Ja	200,0	200,0	-	-	0,0	-
Pulje til fremme af ordninger og projekter, der øger antallet af buspassagerer	FL10 Akt 116 2008/2009	100,0	0,0	0,0	Ja	100,0	100,0	-	-	0,0	-
Opgradering på skrækningen Struer-Langå	Akt 116 2008/2009	22,7	0,0	0,0	Ja	25,0	22,7	2,3	-	0,0	2010
Forbedring af indkørselsforhold for tog, Aalborg-Lindholm, Holstebro og Struer	Akt 116 2008/2009	7,3	0,0	0,0	Ja	8,0	7,3	0,7	-	0,0	2010
Støjreduktion ved Lindholm station i Nørresundby	Akt 116 2008/2009	13,6	0,0	0,0	Ja	15,0	13,6	1,4	-	0,0	2009
Forlængelse af perroner på Kystbanen: Hellerup, Klampenborg, Vedbæk, Humlebæk og Espergærde	Akt 116 2008/2009	15,0	0,0	0,0	Ja	16,4	15,0	1,4	-	0,0	2010
Forsøg med kameraovervågning af jernbanerealer til modvirkning af ulovlig indtrængen på banen	Akt 116 2008/2009	3,0	0,0	0,0	Ja	3,3	3,0	0,3	-	0,0	2010
Perrontilpasning IC4-tog	Akt 9 2005/2006	35,2	0,0	0,0	Ja	35,2	35,2	-	-	24,8	2007
Niveaufri skæring Taulov	FL06	1,0	39,8	0,0	Nej	40,8	40,8	-	-	0,1	2010
Øster Doense	Akt 162 2005/2006	38,0	0,0	0,0	Nej	38,0	38,0	-	-	8,1	2010

NB: *Hjemmel* angiver første gang projektet er optaget på en bevillingslov, samt hvis der har været væsentlige ændringer til projektet. *Basisbudget* angiver anlægsmyndighedens overslag i faste priser uden reserver. *Ændringer*: Tidligere ændringer er ændringer til budgettet til og med sidste udgave af anlægsstatus. Nye ændringer er ændringer efter sidste anlægsstatus. *Overholdelse af totaludgift* angiver, hvorvidt anlægsmyndigheden forventer, at totaludgiften for projektet forventes overholdt.

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er det besluttet at oprette en pulje med det formål at forbedre bussernes fremkommelighed og øge bussernes samspil med den øvrige kollektive trafik. Puljen er oprettet i 2009 og løber i fem år. Der er afsat i alt 1,0 mia. kr. i perioden 2009-2013, heraf 200 mio.kr. i 2009.

Med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er det endvidere besluttet at oprette en pulje til fremme af ordninger og projekter, der øger antallet af buspassagerer. Puljen er oprettet i 2009 og løber i tre år. Der er afsat i alt 300 mio. kr. i perioden 2009-2011, heraf 100 mio.kr. i 2009.

Trafikstyrelsen administrerer puljerne.

Puljernes ansøgningsfrister er i 2009 1. juni og 1. oktober. Ansøgningsmateriale (vejledning og ansøgningskema) er tilgængeligt på Trafikstyrelsens hjemmeside. Information er tilgået trafikselskaberne, Kommunernes Landsforening, og Danske Regioner.

4. Vejområdet

4.1. Anlægsprojekter på vejområdet

Nedenfor gives en status på igangværende anlægsprojekter på vejområdet. Bilag 3 indeholder en oversigt over den geografiske placering af igangværende større anlægsprojekter på statsvejnettet.

Tabel 4.1. Økonomioversigt Vejdirektoratets anlægsprojekter.

(mio. kr. 2009-priser)	Hjemmel	Basis-budget	--- Ændringer ---		Overholdelse af totaludgift	Total-udgift	--- Opdeling af bevillinger ---			Forbrug pr. 31.03.2009	Åbnings-år
			Tidligere	Nye			Projekt-bev.	Central-reserve	Ekstra-bevilling		
Tidligere budgetteringsprincip											
Odense – Svendborg Rute 9	FL2000	1.248,5	525,0	-	Ja	1.773,5	1.773,5	-	-	1.548,0	2009
Herning N – Brande, Herning Ø-Snejbjerg Rute 15/18	FL2000	1.705,2	165,8	-	Ja	1.871,0	1.871,0	-	-	1.682,6	2008
Hundige – Greve Syd (Køge Bugt)	FL2003	321,4	59,0	-	Ja	380,4	380,4	-	-	364,6	2008
Udbygning af Motorring 3	FL2003	1.261,3	740,8	-	Ja	2.002,1	2.002,1	-	-	1.889,5	2008
Udbygning af Ønslev – Saksøbing	FL2003	167,8	118,0	-	Ja	285,8	285,8	-	-	241,2	2007
Brande – Riis, 1. etape	FL2004	296,6	-	-	Ja	296,6	296,6	-	-	287,4	2008
Udbygning af E45 Nørresundby – Bouet	FL2004	50,9	10,0	-	Ja	60,9	60,9	-	-	55,3	2007
Udbygning af Kongevejen Helsingør	FL2004	53,9	-	-	Ja	53,9	53,9	-	-	30,6	2009
Skejby – Skødstrup	FL2007	219,0	27,2	-	Ja	246,2	246,2	-	-	227,0	2008
Diagonalvej syd om Give	FL2007	53,7	-	-	Ja	53,7	53,7	-	-	50,9	2007
Ny anlægsbudgettering											
Holbæk – Vig, etape 2 og 3	FL2000 Akt 90 2008/2009	1.237,1	-	-	Ja	1.617,0	1.368,2	248,8	-	71,8	2013
Fløng – Roskilde V	FL2006 Akt 98 2008/2009	1.425,2	674,5	17,8	Ja	2.159,5	2.159,5	-	-	77,7	2013
Riis – Ølholm - Vejle	FL2004 Akt 95 2008/2009	1.439,7	12,5	-	Ja	1.872,1	1.584,1	288,0	-	32,4	2013
Bording – Funder	FL2004	802,6	68,8	-	Ja	1.044,8	946,1	98,7	-	68,4	2012
Frederikssundmotorvejen, 1. etape	FL2004	1.284,7	112,3	1,0	Ja	1.684,2	1.472,3	212,0	-	268,3	2013
Søften – Skejby	FL2004	399,3	25,8	5,6	Ja	519,0	449,2	69,8	-	169,0	2010
Brande – Give N	FL2007 Akt 93	362,5	8,7	-	Ja	471,3	398,8	72,5	-	10,1	2012
Funder – Låsby	Anlægslov af 28. april 2009	4.782,1	-	-	Ja	6.290,5	5.322,7	967,8	-	-	2016
Gørøse omfartsvej	FL2007 Akt 91 2008/2009	130,7	-	-	Ja	170,0	143,9	26,2	-	1,2	2012
Sunds omfartsvej	FL2007 Akt 100 2008/2009	172,7	-	-	Ja	224,6	190,0	34,6	-	0,9	2012
Slagelse omfartsvej	FL2007 Akt 96 2008/2009	385,0	-	-	Ja	500,5	423,5	77,0	-	0,5	2013
Bredsten – Vandel	FL2007 Akt 94 2008/2009	401,3	-	-	Ja	521,7	441,4	80,3	-	(2,0)	2013
Klipleve – Sønderborg	FL2007 Akt 99 2008/2009	1.697,6	157,8	(19,4)	Ja	2.208,7	1.868,9	339,8	-	166,3	2013
Grenåvej, niveaufri skæring	FL2008 Akt 92 2008/2009	92,4	-	0,5	Ja	120,5	102,0	18,5	-	2,0	2010
Skovdiget, Vestbroen	FL2008 Akt 92 2008/2009	201,3	-	-	Ja	261,8	221,4	40,4	-	2,2	2010
Bedre vejforbindelse til Esbjerg Havn	Akt 111 2008/2009	*	-	-	Ja	148,0	125,2	22,8	-	-	2012
Opgradering til Kalundborg Havn	Akt 113 2008/2009	*	-	-	Ja	197,0	166,7	30,3	-	-	2012
Udbygning af E45 Nørresundby-Bouet, 2. etape	Akt 112 2008/2009	*	-	-	Ja	69,0	58,4	10,6	-	-	2011
Forbindelsesrampe mellem Helsingørmotorvejen og Motorring 3	Akt 114 2008/2009	*	-	-	Ja	145,0	122,7	22,3	-	-	-

* Afventer færdiggørelse af VVM-undersøgelse/VVM-screening.

NB: *Hjemmel* angiver første gang projektet er optaget på en bevillingslov, samt hvis der har været væsentlige ændringer til projektet. *Basisbudget* angiver anlægsmyndighedens overslag i faste priser uden reserver. *Ændringer*: Tidligere ændringer er ændringer til budgettet til og med sidste udgave af anlægsstatus. Nye ændringer er ændringer efter sidste anlægsstatus. Det skal bemærkes, at der ikke nødvendigvis har været redegjort for alle tidligere ændringer i foregående anlægsstatus, hvorfor der redegøres for alle ændringer under de enkelte projekter, der er overgået til ny anlægsbudgettering. *Overholdelse af totaludgift* angiver, hvorvidt anlægsmyndigheden forventer at totaludgiften for projektet forventes overholdt.

Odense - Svendborg, rute 9

Formål

Formålet med vejprojektet er at forbedre vejforbindelsen mellem Odense og Svendborg, herunder også af hensyn til færgeforbindelsen mellem Fyn (Langeland) og Lolland.

Status

Projektet forløber som planlagt, og sidste etape åbnes d. 26. juni 2009.

1. etape fra Odense til Ringe og 2. etape fra Ringe til Kværndrup

Anlægsarbejdet er afsluttet.

3. etape fra Kværndrup til Svendborg - opdelt i to deletaper

Deletapen fra Kværndrup til Stenstrup er afleveret og taget i brug med etapeafslutning ved tilslutningsanlægget ved Assensvej. Ekspropriationskommissionen gennemfører afsluttende forretninger vedrørende støjforhold m.v.

For *deletapen fra Stenstrup til Svendborg* er broerne færdige. Jord- og belægningsentreprisen er i gang og Heldagervej er omlagt. Frem til den 4-sporede strækning ved Svendborg er de østlige spor inkl. midterrabat færdiggjort, således at trafikken på rute 9 nu er flyttet over på denne strækning. På *Broentreprisen* er ombygning af broerne på Gyldenbjergvej, Mølmarksvej samt Høje Bøge Vej færdig.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 1.773,5 mio. kr., der forventes overholdt.

Rute 15/18 Herning N - Brande og Snejbjerg - Herning Ø

Formål

Formålet med projektet er blandt andet at skabe ny infrastruktur omkring Herning, og dermed forbinde Herning med resten af motorvejsnettet. Projektet består af følgende etaper:

- Etape 6720: Anlæg af to-sporet motortrafikvej mellem Sinding og Sundsvej
- Etape 6725: Anlæg af motorvej mellem Sundsvej og Høgild. Etapen gennemføres parallelt med etape 66051, motorvejen mellem Vardevej og Herning Ø.
- Etape 6740: Anlæg af motorvej mellem Høgild og Brande
- Etape 66051: Anlæg af 4-sporet motorvej mellem Vardevej og Herning Ø
- Etape 66052: Anlæg af to-sporet motortrafik mellem Snejbjerg og Vardevej

Status

Projektet er forløbet som planlagt, og alle etaper er åbnet for trafik.

1. etape, Gjellerup Lund - Høgild og Vardevej - Herning Ø

Arbejder vedr. en niveaufri skæring ved Fejerskovvej gennemføres i samarbejde med Herning Kommune og Banedanmark. Banedanmark har gennemført sporspærring for montage af tunnelen i april 2009.

Herning kommune har ved overdragelsen taget forbehold for spildevandsledning på Silkeborgvej. Vejdirektoratet arbejder på et forlig.

2. etape, Sinding - Gjellerup Lund

Afsluttende arbejder pågår.

3. etape, Høgild – Brande

Afsluttende arbejder pågår.

4. etape, Snebjerg – Vardevej

Afsluttende arbejder pågår.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 1.871,0 mio. kr., der forventes overholdt.

Hundige – Greve Syd (Køge Bugt)

Formål

Formål med projektet er at forbedre fremkommeligheden på Køge Bugt Motorvejen. ved udbygning med yderligere et spor i hver retning mellem Hundige og Greve Syd.

Status

Projektet er forløbet som planlagt, og den udbyggede motorvej blev taget i brug juli/august 2008, hvilket var mere end en måned før planlagt.

Afsluttende arbejder pågår, herunder terrænregulering og beplantning.

Den budgetmæssige situation

Der udestår forhandling med hovedentreprenøren om de sidste mindre ekstrakrav. Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 380,4 mio. kr., som forventes overholdt.

Udbygning af Motorring 3

Formål

Formålet er at udbedre trængselsproblemer og forbedre fremkommeligheden ved udbygning af Motorring 3 fra 4 til 6 spor fra Jægersborg til Holbækmotorvejen.

Status

Udbygningen af Motorring 3 blev taget i brug i oktober 2008 med undtagelse af udbygningen af Motorring 3 mellem Slotsherrensvej og Roskildevej, der i forbindelse med Finansloven for 2008 er overgået til at være en integreret del af projektet Frederikssundmotorvejen (1. etape). For denne delstrækning henvises til rapporteringen herfor.

Der pågår udenfor trafikarealerne mindre færdiggørelsesarbejder, eksempelvis opsætning af de sidste skilte, beplantning mv.

Den budgetmæssige situation

Entreprenørerne har rejst en række ekstrakrav på godt 200 mio. kr. i forbindelse med arbejdets gennemførelse. Der er indgået forlig om disse ekstrakrav på 2 af 3 hovedentrepriser mens ekstrakravene for den tredje hovedentreprise prøves ved voldgiftsretten. Der forventes tidligst en afgørelse i 2010.

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 2.002,1 mio. kr. Som følge af den verserende voldgiftsag på den sidste entreprise (entreprise 32) er der stadig usikkerhed i forhold til den endelige totaludgift.

Udbygning af Ønslev-Sakskøbing

Formål

Formålet er at forbedre trafiksikkerheden og fremkommeligheden på strækningen, hvor indsnævringen fra 4-sporet motorvej til 2-sporet motortrafikvej sammenholdt med et stort antal lastbiler giver problemer for både trafiksikkerhed og fremkommelighed.

Status

Projektet er forløbet som planlagt, og udvidelsen blev taget i brug oktober 2007.

Slutopgørelse/-regninger fra entreprenøren vedrørende jord og belægning er endnu ikke forhandlet færdig, herunder omfanget af mangelarbejder.

- Bepplantningsarbejder er færdiggjort i 2008.
- De variable tavler samt det automatiske trafikvarslingsystem (ITV og AID) er endelig afleveret ultimo april 2009 – mindre mangelarbejder udestår.
- Aflevering og afregning for midlertidige arbejdsarealer er igangsat.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 285,8 mio. kr., der forventes overholdt.

Projektet har haft en gunstig budgetmæssig udvikling, som primært skyldes, at det er lykkedes at anvende en metode til kalkstabilisering af lerjorden. Dette har reduceret behovet for (og udgifterne til) tilførsel af grusgravsmaterialer og har reduceret jord- og belægningsarbejdet væsentligt.

Brande-Riis, 1. etape (Give N. - Riis)

Formål

Formålet er at projektere og anlægge en 5,5 km lang motorvej fra Give N - Riis som en del af rute 18 Holstebro – Vejle for at understøtte erhvervsudviklingen i det midt- og vestjyske område samt at forbedre fremkommeligheden og trafiksikkerheden.

Status

Projektet er gennemført som planlagt, og den sidste del af projektet blev åbnet for trafik oktober 2008.

Jord- og belægningsentreprisen mangler færdiggørelse af udjævning og beplantning af de arealer, hvor overskudsjorden er blevet placeret. Beplantningen udføres indtil maj 2009, hvorefter der kun udestår vedligeholdelse og restarbejder.

Vejdirektoratet har åbnet ca. 2,5 km af etappen sammen med Diagonalvejen syd om Give den 19. november 2007 og ibrugtaget den resterende del den 23. oktober 2008. Der er efter åbningen anlagt en rundkørsel på den tidligere hovedlandevej.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 296,6 mio. kr., som forventes overholdt.

Udbygning af E 45, Nørresundby - Bouet

Formål

Formålet er at forbedre fremkommeligheden fra Limfjordstunnelen (E45) mod Hirtshals (E39), hvor indsnævringen fra 3 til 2 spor i nordgående retning giver betydelige trafikafviklingsproblemer.

Status

Udvidelsen blev taget i brug d. 15. oktober 2007.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 60,9 mio. kr., der forventes overholdt.

Udbygning af Kongevejen i Helsingør

Formål

Udbygningen af Kongevejen i Helsingør er baseret på trafikaftalen af 5. november 2003 med det formål at forbedre de trafikale forhold på Kongevejen i Helsingør inden for en ramme på 45 mio. kr.

Status

Vejdirektoratet og Helsingør Kommune har med udgangspunkt i trafikaftalen fra 2003 indgået aftale om at tilpasse omfanget af projektet i forhold til budgettet, således at følgende delprojekter udføres:

1. Ombygning af rundkørsel ved Klostermosevej
2. Lukning af Ryesvej
3. Etablering af "Bagvejen"
4. Udbygning af kongevejen mellem Klostermosevej og Rønnebær Allé (Hestens Bakke)
5. Udførelse af stitunnel ved Nyruphus

Ad 1) Ombygningen af rundkørslen ved Klostermosevej er foregået planmæssigt og blev åbnet d. 4. december 2008.

Ad 2) Lukning af Ryesvej forventes færdiggjort samtidig med de to deletaper i projektet "Udbygning af kongevejen mellem Klostermosevej og Rønnebær Allé" (hhv. ultimo 2009 og medio 2010).

Ad 3) Etablering af Bagvejen blev påbegyndt i marken den 1. oktober 2008 og blev afsluttet i januar 2009.

Ad 4) Udbygning af kongevejen mellem Klostermosevej og Rønnebær Allé (Hestens Bakke) er udbudt medio maj 2009 med forventet åbning for trafikken i december 2009.

Ad 5) Detailprojekteringen af projektet "Udførelse af stitunnel ved Nyruphus" pågår, og anlægsarbejdet forventes påbegyndt ultimo 2009 og færdiggøres medio 2010.

I forbindelse med trafikaftalen af den 29. januar 2009 blev der afsat yderligere 53 mio. kr. fra *Puljen til bedre kapacitet og bekæmpelse af flaskehalse* til en række yderligere forbedringer på strækningen.

Den budgetmæssige situation

Omfanget af de enkelte delprojekter vil løbende blive afstemt i forhold til den samlede bevillingsramme. Der er på Finansloven for 2009 afsat 53,9 mio. kr. til projektet. Herudover bidrager Helsingør Kommune med ca. 7,6 mio. kr. til bl.a. forskønnelse af projektet samt – hvis nødvendigt – med yderligere ca. 3,9 mio. kr. til fuld dækning af udgifterne til etablering af stitunnelen ved Nyruphus.

Skejby – Skødstrup

Formål

Formålet med vejen er dels at sikre Djursland en god forbindelse til Den jyske motorvej, dels at aflaste Grenåvej og dermed forbedre de trafikale forhold i det nordlige Århus.

Status

Projektet er forløbet som planlagt, og vejen blev åbnet for trafik i september 2008. Der pågår arbejder med standsning af sætningerne på bro 15 og etablering af tællespoler. Der udestår afsluttende arbejder i form af følgevejvisning, matrikulær berigtigelse og evt. beplantning.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 246,2 mio. kr., der forventes overholdt. Århus Amt har frem til den 31. december 2006 afholdt 361 mio. kr. af projektets estimerede totale omkostninger på i alt 607 mio. kr.

Diagonalvej syd om Give

Formål

Formålet med projektet er, at forbedre forholdene for trafikken mellem Århus/Horsens-området og det vestlige opland, herunder Billund. Desuden bliver forbindelsen til Billund fra Herning forbedret.

Status

Vejdirektoratet overtog vejprojektet fra Vejle Amt pr. 1. januar 2007. Projektet er gennemført som planlagt, og vejen blev åbnet for trafik i november 2007 sammen med 2,5 km af Brande – Riis, 1. etape.

Berigtigelsen og mindre restarbejder udestår.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 53,7 mio. kr., som forventes overholdt.

Projekter (re-)budgetteret efter ny anlægsbudgettering

Holbæk – Vig, rute 21, etape 2 & 3

Formål

Formålet med motorvejen mellem Holbæk og Vig er at forbedre fremkommeligheden på strækningen, herunder som følge af færgeforbindelsen over Kattegat.

Status

I forbindelse med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 blev det besluttet at omlægge vejen som en 2+1 motortrafikvej på hele strækningen. Projektet forventes åbnet i 2013.

Detailprojekteringen er genoptaget, således at der i slutningen af 2009 kan startes på rækken af ekspropriationer. Det forventes, at der for de første broer kan gennemføres udbud i 2009, således at anlægsarbejderne kan påbegyndes i 2009. På sidste etape fortsætter undersøgelser og projektering i 2009, således at der i begyndelsen af 2010 kan gennemføres detailbesigtigelse.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 90 af 10. februar 2009 overgået til ny anlægsbudgettering og projektbevillingen er forhøjet med 592,9 mio. kr. på § 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 1.368,2 mio.kr. Samtidig er der tilført 248,8 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). Projektets totaludgift forventes overholdt.

Merbevillingen på i alt 841,7 mio. kr. er besluttet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Fløng - Roskilde V

Formål

Formålet er at udbedre trængselsproblemer og forbedre fremkommeligheden ved udbygning af Holbækmotorvejen mellem Fløng og Roskilde Vest.

Status

Projektet forløber som planlagt og forventes åbnet i 2013.

Fra oprindeligt at være opdelt i 2 hovedentrepriser er projektet nu opdelt i 12 hovedentrepriser med henblik på at øge konkurrencen ved at gøre entrepriserne mindre og dermed sikre, at flere og mindre entreprenører kan byde.

Som følge af at berostillelsen nu er ophævet, er den første entreprise nu i udbud. Arbejdet forventes igangsat i marken i juli 2009. Herefter følger udbuddene af de resterende 11 entrepriser, hvor af den sidste entreprise forventes udbudt i foråret 2010.

Ligeledes er de første ekspropriationer i Roskilde Kommune nu gennemført, mens de resterende blev gennemført i maj 2009. Ekspropriationerne i Høje-Taastrup Kommune vil finde sted i september 2009.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 98 af 10. februar 2009 overgået til ny anlægsbudgettering og projektbevillingen er forhøjet med 795,1 mio. kr. med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Totaludgiften udgør herefter 2.159,5 mio. kr., der forventes overholdt.

Riis-Ølholm-Vejle

Formål

Formålet med projektet er at understøtte erhvervsudviklingen i det midt- og vestjyske område samt at forbedre fremkommeligheden og trafiksikkerheden ved anlæg af 15 km motorvej mellem Ølholm og Vejle N, inkl. udbygning af E45 mellem Hornstrup og Vejle N, og udbygning af en ca. 10 km lang strækning af motortrafikvejen Riis-Ølholm til motorvej.

Status

Projektet forløber som planlagt og forventes åbnet i 2012.

Som følge af at berostillelsen er ophævet, vil ekspropriation af de resterende hele ejendomme ske i løbet af 1. halvår 2009, mens delekspropriationerne forløber i 1. halvår 2010. Kontrakter om jordfordeling skal fornys. Brorådgivning er under udbud og de første broarbejder starter i marken ultimo 2009.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 95 af 10. februar 2009 overgået til ny anlægsbudgettering og projektbevillingen er forhøjet med 182,2 mio. kr. på § 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 1.584,1 mio. kr. Samtidig er der tilført 288,0 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). Totaludgiften forventes overholdt.

Basisbudgettet (budgettet før reserver) er forøget med ca. 13 mio. kr. primært bl.a. på grund af påbud som følge af ændringer af lokalplanen. Budgetforøgelsen finansieres af den interne projektreserve på 144 mio. kr.

Merbevillingen på i alt 470,2 mio. kr. er besluttet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Bording-Funder

Formål

Formålet med anlæg af motorvej mellem Bording og Funder er at forbedre fremkommeligheden på Rute 15 (fra Holstebro – Vejle). Desuden medfører forlængelsen af motorvejen fra Herning, at der bliver motorvej på hele den ca. 30 km lange strækning mellem Herning og Silkeborg.

Status

Projektet forløber som planlagt og forventes åbnet i 2012.

Øvrige broarbejder er kontraheret ultimo april 2009, og ekspropriationer på hele strækningen er afsluttet primo april 2009. Derudover pågår udarbejdelse af udbudsmateriale på dele af jordarbejderne.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 946,1 mio. kr., der forventes overholdt.

Basisbudgettet (budgettet før reserver) er forøget med ca. 7 mio. kr. primært grundet kommunale påbud. Budgetforøgelsen finansieres af den interne projektreserve på 80 mio. kr.

Projektet er overgået til ny anlægsbudgettering og tilført merbevilling i medfør af Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009. Projektet vil bevillingsmæssigt blive omlagt til ny anlægsbudgettering på Finansloven for 2010. Omlægningen til ny anlægsbudgettering betyder, at der skal tilføres et bidrag på 160,5 mio. kr. til den centrale reserve (2009-niveau). Der er konstateret en fordyrelse af projektet som følge af merudgifter forbundet med anlægget af dalbroen over Funder Ådal. Derfor overføres 62,2 mio. kr. (2009-niveau) fra den centrale reserve til projektbevillingen.

Frederikssundmotorvejens 1. etape

Formål

1. etape skaber sammenhæng i motorvejsnettet mellem Motorring 3 og Motorring 4 og fjerner den trafikale flaskehals i krydset mellem Ring 3, Jyllingevej og den eksisterende Frederikssundmotorvej.

Status

Som omtalt i Anlægsstatus for 2. halvår 2008 er projektets tidsplan i 2008 blevet revideret, idet licitationen på hovedentreprisen blev annulleret grundet for høje priser. Projekter forløber planmæssigt efter den reviderede tidsplan og forventes åbnet i 2013.

Den i 2008 aflyste hovedentreprise er nu delt op i en række mindre fag- og hovedentrepriser, hvoraf der er udbudt og kontraheret ca. 75 procent af arbejderne i den oprindeligt udbudte entreprise.

De indkomne tilbud for alle de mindre entrepriser har været som forventet og væsentlig lavere end tilbuddene ved den aflyste licitation. Hertil kommer, at der har været et tilfredsstillende antal bydende til alle entrepriser, hvilket også var et mål med opdelingen.

Rundkørslen ved J.F. Willumsensvej i Frederikssund er udbygget og afsluttet, bortset fra enkelte restarbejder.

Der er påbegyndt opkøb af arealer til etablering af erstatningsskov i tilknytning til Vestskoven. Der er på nuværende tidspunkt opkøbt ca. 19 hektar af de 26 hektar, der skal erhverves til erstatningsskov.

Motorring 3 forventes åbnet i 3 spor i hver retning i november 2011. Den efterfølgende udlægning af slidlag forventes udført i sommeren 2012.

Frederikssundmotorvejens 1. etape forventes åbnet i oktober 2013.

Rundkørslen ved J.F. Willumsensvej i Frederikssund blev åbnet i december 2008.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 1.472,3 mio. kr., der forventes overholdt.

Projektet er overgået til ny anlægsbudgettering og tilført merbevilling i medfør af Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009. Projektet vil bevillingsmæssigt blive omlagt til ny anlægsbudgettering på Finansloven for 2010. Omlægningen til ny anlægsbudgettering betyder, at der skal tilføres et bidrag på 256,9 mio. kr. til den centrale reserve (2009-niveau). Der er konstateret en fordyrelse af projektet som følge af merudgifter til projektering, tilsyn og administration. Derfor overføres 55,7 mio. kr. (2009-niveau) fra den centrale reserve til projektbevillingen.

Derudover er basisbudgettet (budgettet før reserver) forøget med ca. 56 mio. kr. Det skyldes primært yderligere udgifter til befæstelse af nødspor, en række påbud samt aflysning af udbud. Budgetforøgelsen finansieres af den interne projektreserve på 129 mio. kr.

Søften-Skejby

Formål

Formålet med vejen er, at sikre Djursland en god forbindelse til Den jyske motorvej. Det andet formål er, at sikre bedre fremkommelighed mellem Djurslandmotorvejen og Randersvej samt mellem E45 og Randersvej.

Status

Projektet forløber som planlagt, og Vejdirektoratet forventer at åbne den østlige del af projektet i 2009 og den vestlige del i 2010.

Udbud for støjskærme og beplantning afholdes senere i 2009.

Ved taksationsforretningen i november 2008 fastlagde taksationskommissionen jordpriserne til 225 kr./m², mod forventet 100-120 kr./m². Denne kendelse er af Vejdirektoratet anket til retssystemet, hvorfor en endelig afgørelse på erstatningsspørgsmålet afventer domstolenes afgørelse.

Den budgetmæssige situation

Projektet har på Finansloven for 2009 en totaludgift på 449,2 mio. kr., som forventes overholdt.

Projektet er overgået til ny anlægsbudgettering og tilført merbevilling i medfør af Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009. Projektet vil bevillingsmæssigt blive omlagt til ny anlægsbudgettering på Finansloven for 2010. Omlægningen til ny anlægsbud-

gettingering betyder, at der skal tilføres et bidrag på 79,9 mio. kr. til den centrale reserve (2009-niveau). Der er konstateret en fordyrelse af projektet som følge af merudgifter til projektering, tilsyn og administration. Derfor overføres 10,1 mio. kr. (2009-niveau) fra den centrale reserve til projektbevillingen.

Derudover er basisbudgettet (budgettet før reserver) forøget med ca. 21 mio. kr. Det skyldes primært en række mindre påbud. Budgetforøgelsen finansieres af den interne projektreserve på 40 mio. kr.

Brande-Give N (Brande-Riis, 2. etape)

Formål

Formålet er at anlægge en 8,5 km lang motorvej fra Brande - Give N som en del af rute 18 Holstebro - Vejle for at understøtte erhvervsudviklingen i det midt- og vestjyske område samt at forbedre fremkommeligheden og trafikikkerheden.

Status

Projektet forløber som planlagt og forventes åbnet i 2012.

Efter ophør af berostillelsen er broarbejderne udbudt og kontraheret. Ekspropriationerne gennemføres i efteråret 2009, og jord- og belægningsarbejderne udbydes i oktober 2009.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 93 af 10. februar 2009 overgået til ny anlægsbudgettering og projektbevillingen er forhøjet med 45,0 mio. kr. på § 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 398,8 mio.kr. Samtidig er der tilført 72,5 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). Projektets totaludgift forventes overholdt.

Merbevillingen på i alt 117,5 mio. kr. er besluttet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Basisbudgettet (budgettet før reserver) er forøget med ca. 9 mio. kr., hvilket primært skyldes højere ejendomspriser end forudsat. Budgetforøgelsen finansieres af den interne projektreserve på 36 mio. kr.

Funder-Låsby (Silkeborgmotorvejen)

Formål

Formålet er at forbedre de overordnede vejforbindelser mellem Midt- og Vestjylland og Århus området. Projektet vil forbedre fremkommelighed, trafikikkerhed og miljø i forhold til de nuværende forhold.

Status

Folketinget har den 28. april 2009 vedtaget lov om anlæg af motorvej mellem Funder og Låsby, bedre kendt som Silkeborgmotorvejen. Motorvejen udformes på grundlag af det forbedrede Kombilinieprojekt, der er beskrevet i Vejdirektoratets supplerende VVM-redegørelse fra oktober 2008, suppleret med overdækning af motorvejen ud for boligområdet Gødvad Bakke, støttevægge i begge sider øst for Oslovej, støttevæg i vestsiden

langs boligområdet Højmarkstoften, stibro nord for Nordre Højmarksvej og cykelstier langs nyanlagte kommuneveje.

Da projektet opdeles i to etaper (Funder-Hårup og Hårup-Låsby), har det to åbningsår. Der pågår pt. forberedende arbejder i form af opbygning af organisation og udarbejdelse af administrativ struktur til budget-, tids- og kvalitetsstyring. De første ekspropriationer af erhvervsejendomme gennem Silkeborg by forventes gennemført i løbet af sommeren 2009, hvor der ligeledes gennemføres borgermøder i sammenhæng med det fortsatte projekteringsforløb. De første anlægsarbejder forventes påbegyndt i 2011, hvor broarbejdet med krydsningen af Gudenåen startes.

Vejdirektoratet forventer, at den østlige del, Hårup-Låsby, åbnes for trafik ultimo 2015, mens den resterende del, Funder-Hårup, åbnes for trafik ultimo 2016. Til den tid vil der således være motorvej hele vejen mellem Herning og Århus.

Den budgetmæssige situation

Projektet har, med anlægsloven for motorvej mellem Funder og Låsby af 28. april 2009, fået en projektbevilling på 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*) på 5.323,0 mio.kr. Samtidig er der tilført 968,0 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). Projektets totaludgift forventes overholdt.

Gørløse omfartsvej

Formål

Formålet er at forbedre forholdene for den overordnede trafik mellem Helsingør, Hillerød og Roskilde og for at aflaste Gørløse By for gennemkørende trafik.

Status

Projektet er genopstartet med reetablering af projektorganisation hos Vejdirektoratet og de tilknyttede rådgivere. Arbejdet med indhentning af myndighedsgodkendelser er påbegyndt og foretages i tæt samarbejde med Hillerød Kommune.

Broentrepriserne er udbudt i juni 2009. Jord-, afvanding- og asfaltarbejderne udbydes i november 2009.

Omfartsvejen forventes at kunne åbne i slutningen af 2011. I 2012 vil der være nogle restarbejder, såsom kryds og rundkørsel, der med fordel kan udføres efter at omfartsvejen er taget i brug. Slidlaget forventes ligeledes udført i 2012.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 91 af 10. februar 2009 budgetteret efter retningslinjerne for ny anlægsbudgettering, og projektbevillingen er forhøjet med 47,5 mio. kr. på § 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 143,9 mio.kr. Samtidig er der tilført 8,6 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). I forvejen var der på Finansloven for 2009 tilført 17,5 mio. kr., så der samlet er tilført 26,2 mio.kr. til den centrale anlægsreserve. Totaludgiften forventes overholdt.

Merbevillingen på i alt 56,1 mio. kr. er besluttet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Sunds omfartsvej

Formål

Omfartsvejen beliggende på rute 34, 15 km nord for Herning i retning mod Skive, har til formål bl.a. forbedre fremkommeligheden og serviceniveauet på rute 34, samt aflaste Sunds Hovedgade for især den tunge trafik.

Status

Projekteringen er genoptaget efter følgende plan:

- Linjebesigtigelse er berammet til den 3.-4. juni 2009 og materiale hertil er udsendt.
- Der vil ske detailbesigtigelse ultimo 2009 og ekspropriation primo 2010.
- Anlægsarbejderne vil pågå fra primo 2010 til ultimo 2012.

Vejdirektoratet forventer at åbne strækningen i 2012.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 100 af 10. februar 2009 budgetteret efter retningslinjerne for ny anlægsbudgettering, og projektbevillingen er forhøjet med 124,1 mio. kr. på § 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 190,0 mio.kr. Samtidig er der tilført 22,6 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). I forvejen var der på Finansloven for 2009 tilført 12,0 mio. kr., så der samlet er tilført 34,6 mio. kr. til den centrale anlægsreserve. Projektets totaludgift forventes overholdt.

Merbevillingen på i alt 146,7 mio. kr. er besluttet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Slagelse omfartsvej

Formål

Formålet er at forbedre forholdene for den regionale trafik i området og det lokale trafikmiljø i Slagelse by.

Status

Arbejdet med at bringe projektet frem til en kombineret besigtigelse i medio 2009 er genoptaget. Et samarbejde med Slagelse Kommune er genoptaget og ligeledes er der etableret kontakt til Banedanmark for håndtering af krydsning med jernbanestrækningen København – Korsør, samt Høng–Tølløse Banen.

Projekteringen forudsættes udført i perioden fra april 2009 til sommeren 2010, med henblik på arealerhvervelse/ekspropriation 2010, samt udbud af entreprenørydelserne, der forventes gennemført medio 2010. Anlægsstart vil således være ultimo 2010 med planlagt åbning af vejen i efteråret 2013.

Vejdirektoratet forventer at åbne strækningen i 2013.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 96 af 10. februar 2009 budgetteret efter retningslinjerne for ny anlægsbudgettering, og projektbevillingen er forhøjet med 237,3 mio. kr. på § 28.21.20

"Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 423,5 mio.kr. Samtidig er der tilført 43,1 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). I forvejen var der på Finansloven for 2009 tilført 33,9 mio. kr., så der samlet er tilført 77,0 mio. kr. til den centrale anlægsreserve. Projektets totaludgift forventes overholdt.

Merbevillingen på i alt 280,4 mio. kr. er besluttet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Bredsten-Vandel

Formål

Formålet med motortrafikvejen Bredsten-Vandel er at afhjælpe de trafikale problemer på den eksisterende rute 28. Motortrafikvejen skal aflaste Ny Nørup for den tunge gennemkørende trafik og øge trafiksikkerheden og fremkommeligheden på strækningen mellem Billund og Vejle.

Status

Projektet er genoptaget. Der gennemføres udbud af broarbejder inden sommerferien 2009 med forventet kontrahering og anlægsstart efter sommerferien. Afværgeforanstaltninger ved Vejle Å forventes udført i efteråret 2009. Jord- og belægningsarbejderne forventes at blive udbudt ultimo 2009.

Vejdirektoratet forventer at åbne strækningen i 2013.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 94 af 10. februar 2009 budgetteret efter retningslinjerne for ny anlægsbudgettering, og projektbevillingen er forhøjet med 74,6 mio. kr. på § 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 441,4 mio.kr. Samtidig er der og tilført 13,6 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). I forvejen var der på Finansloven for 2009 tilført 66,7 mio. kr., så der samlet er tilført 80,3 mio. kr. til den centrale anlægsreserve. Projektets totaludgift forventes overholdt.

Merbevillingen på 88,2 mio. kr. er besluttet Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Kliplev-Sønderborg

Formål

Motorvejen skal skabe en bedre vejforbindelse mellem Den Sønderjyske Motorvej og Allsundområdet.

Status

Projektet er udbudt som et OPP-projekt. Udbuddet gennemføres med konkurrencepræget dialog. I slutningen af oktober 2008 blev 4 konsortier prækvalificeret. Der har imidlertid været behov for en rebudgettering af den forventede totaludgift, jf. afsnittet om den budgetmæssige situation, hvorfor udbudsmaterialet først er udsendt i februar 2009.

Den konkurrenceprægede dialog er påbegyndt og forventes at vare indtil primo september 2009. På baggrund af dialogen vil udbudsmaterialet blive tilrettet og forventes ud-

sendt i en endelig version ultimo september 2009. Herefter skal byderne komme med deres tilbud i november 2009. Kontraktunderskrivelse ventes primo 2010, idet dette først kan ske efter der er opnået hjemmel hertil i Finansudvalget.

Der er foretaget en planlægning af placering og udformning af faunapassager, erstatningsbiotoper, ledelinjer og lignende set i forhold til natur og miljø. Planlægningen er sket gennem en møderække med repræsentanter for Aabenraa og Sønderborg kommuners naturafdelinger, By- og Landskabsstyrelsen, Gråsten Statsskovdistrikt og Danmarks Naturfredningsforening, Sønderborg afdeling.

Der er indtil nu eksproprieret 46 hele ejendomme og en del af disse er nedrevet. Delekspropriationerne er påbegyndt i september 2008. Delekspropriationerne forventes afsluttet i slutningen af 2009.

De nødvendige arkæologiske udgravninger har vist sig betydeligt mere omfattende end forventet. Dette medfører, at udgravningerne først kan afsluttes med udgangen af 2010. Dette medfører, at OPP-selskabet ikke kan få stillet den samlede byggeplads til rådighed ved kontraktunderskrivelsen. Der er udarbejdet en plan sammen med Museum Sønderjylland, hvor det er sikret, at de arealer, der skønnes som de vigtigste at kunne stille hurtigt til rådighed for OPP-selskabet (f.eks. brosteder og steder med blødbund), udgraves først.

Åbningsåret afhænger af OPP-selskabets tidsplan, men på trods af berostillelsen forventes det fortsat at vejen kan åbne i 2013.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med Akt 99 af 10. februar 2009 budgetteret efter retningslinjerne for ny anlægsbudgettering, og projektbevillingen er forhøjet med 596,2 mio. kr. på § 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 1.868,9 mio.kr. Samtidig er der tilført 108,4 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). I forvejen var der på Finansloven for 2009 tilført 231,4 mio.kr. så der samlet er tilført 339,8 mio.kr. til den centrale anlægsreserve. Projektets totaludgift forventes overholdt.

Merbevillingen på i alt 704,6 mio. kr. er besluttet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Basisbudgettet (budgettet før reserver) er forøget med ca. 138 mio. kr. Budgetforøgelsen skyldes primært: arkæologiske undersøgelser og udgravninger, forøgede omkostninger til arbejdsplads samt forøgede omkostninger til markskader, ledningsarbejder mv. Budgetforøgelsen finansieres af den interne projektreserve på 170 mio. kr.

De ovenstående tal bygger på en traditionel totalentrepriseløsning og dermed ikke det samlede økonomiske behov ved en OPP-løsning, hvor de løbende driftsomkostninger også indregnes i den samlede totalomkostning.

Niveaufri skæring, Grenåvej

Formål

Det overordnede formål med at nedlægge jernbaneskæringen, så vej og bane adskilles er dels at øge sikkerheden på både vej og bane dels at forbedre fremkommeligheden på Grenåvej.

Status

Projektet forløber planmæssigt efter den i 2008 reviderede tidsplan, som blev udarbejdet på baggrund af en konsolidering af projektet.

Der skal etableres en niveaufri skæring mellem Grenåvej og Grenåbanen i Århus, idet Grenåvej skal føres over Grenåbanen på en bro. Når projektet er gennemført, overdrages Grenåvej til Århus Kommune. Besigtigelsesmateriale er udarbejdet og fremsendt til kommissarius. Der blev afholdt informationsmøde i Vejby-Risskov hallen 27. januar 2009.

Vejdirektoratet forventer at projektet åbnes ultimo 2010.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 92 af 10. februar 2009 budgetteret efter retningslinjerne for ny anlægsbudgettering, og projektbevillingen er forhøjet med 26,3 mio. kr. på § 28.21.20 "Anlæg af hovedlandeveje m.v." (*Anlægsbev.*). Projektbevillingen udgør herefter 102,0 mio.kr. Samtidig er der tilført 18,5 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). Projektets totaludgift forventes overholdt.

Merbevillingen på i alt 44,8 mio. kr. er besluttet med Aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009.

Udskiftning af Vestbroen, Skovdiget

Formål

Formålet er at sikre at vestbroen ved Skovdiget lever op til den nødvendige brostandard i Danmark.

Status

Projektet forløber planmæssigt.

Projektet gennemføres som en totalentreprise. Derudover er der en række mindre udbud om sænkning af køreledninger, trafikomlægninger og belysning. Disse forventes udbud i slutningen af 2009. Licitationen for totalentreprisen er blevet afholdt i april 2009 og resultatet var gunstigt og mindre end oprindeligt forudsat.

Som oplyst ved status for 2. halvår 2008 er åbningsåret i forhold til Finansloven for 2009 fremrykket fra 2011 til 2010.

Den budgetmæssige situation

Projektbevillingen udgør 221,4 mio.kr. på Finansloven for 2009. Bevillingen forventes overholdt. Samtidig er der tilført 40,3 mio. kr. på § 28.11.13 Anlægsreserve (*Anlægsbev.*). Projektets totaludgift forventes overholdt.

Bedre vejforbindelse til Esbjerg Havn

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af d. 29. januar 2009 blev anlæg af ny vejforbindelse til Esbjerg havn samt udbygning af eksisterende Gammelby Ringvej besluttet. Strækningen er cirka 3 km. Vejforbindelsen til Esbjerg Havn har til formål at sikre fremkommelighed i forhold til Esbjerg Havn. Endvidere er det formålet, at den ny vejforbindelse skal mindske en række miljøgener for det byområde, som grænser op til den nuværende linjeføring.

Status

Esbjerg kommune og Esbjerg havn har udarbejdet et skitseprojekt samt gennemført en VVM-screening for projektet. Vejdirektoratet har igangsat opstartsarbejdet med detailprojektering inkl. evt. opdatering af VVM-screeningen.

Projektet er under detailplanlægning og det forventes at detailbesigtigelse og ekspropriation kan være afsluttet medio 2010.

Vejdirektoratet forventer at åbne strækningen i 2012.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 111 af 3. marts 2009 igangsat med en bevilling på 150,0 mio. kr. inkl. bidrag til den centrale reserve. I 2009 indebærer forslaget udgifter på 2,0 mio. kr. til opdatering af den tidligere gennemførte VVM-undersøgelse.

Fratrukket VVM-midler på 2,0 mio.kr. og bidrag til den centrale reserve på 22,8 mio.kr. udgør projektbevillingen 125,2 mio.kr. Projektets totaludgift forventes overholdt.

EU har angivet at ville støtte projektet, og størrelsen af støtten forventes på nuværende tidspunkt at være på omkring 25 mio. kr. Støtten vil indgå i finansieringen af totalbevillingen på 150,0 mio. kr., hvorved den statslige udgift til projektet reduceres svarende til den opnåede EU-støtte, og der sker tilbageførsel af disse midler til Infrastruktur fonden, jf. principperne om rullende planlægning i Aftale om en grøn transportpolitik af d. 29. januar 2009.

Opgradering af Skovvejen til Kalundborg Havn (Holbækmotorvejen - Kalundborg)

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af d. 29. januar 2009 blev det besluttet at sikre, at Skovvejen på sigt kan udbygges til fuld motorvej på hele strækningen fra Holbækmotorvejen til Kalundborg samtidig med at den nuværende fremkommelighed og trafikikkerhed forbedres.

Status

Vejdirektoratet har gennemført de indledende undersøgelser af en fremtidig placering og udformning af en højklasset vejforbindelse mellem Holbækmotorvejen og Kalundborg. Undersøgelsen har inddraget det lokale erhvervsliv og har været udført i samarbejde med Vestsjællands Amt, Tølløse, Jernløse, Tornved, Svinnige, Bjergsted, Hvidebæk,

Holbæk samt Kalundborg kommuner (Efter strukturreformen Holbæk og Kalundborg Kommuner).

Der er i Aftale om en grøn transportpolitik afsat 200 millioner til målrettede indsatser på den østligste strækning af Skovvejen.

Vejdirektoratet forventer, at arbejdet afsluttes i 2012.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 113 af 3. marts 2009 igangsat med en bevilling på 200,0 mio. kr. inkl. bidrag til den centrale reserve. I 2009 indebærer forslaget udgifter på 3,0 mio. kr. til planlægning af projektets gennemførelse. Projektets totaludgift forventes overholdt.

Fratrukket VVM-midler på 3,0 mio. kr. og bidrag til den centrale reserve på 30,3 mio. kr. udgør projektbevillingen 166,7 mio. kr. Efterhånden som delprojekter afsluttes, tilføres evt. overskydende midler fra den centrale reserve til projektet, således at totaludgiften på 200 mio. kr. anvendes til projektet.

Udbygning af E45, Nørresundby-Bouet, 2. etape

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af d. 29. januar 2009 er der besluttet en ud- og ombygning af motorvej E45 mellem Nørresundby C (frakørsel 22) i syd og Bouet (frakørsel 20) i nord for at forbedre fremkommeligheden på strækningen på de mest trafikerede tider af døgnet.

Status

Projektet vedrører udbygning og ombygning af motorvej E45 mellem Nørresundby (frakørsel 22) i syd og Bouet (frakørsel 20) i nord, således at der bl.a. etableres tre gennemgående kørespor samt nødspor i nordgående retning på en strækning på ca. 1,8 km.

Der gennemføres pt. en indledende planlægningsundersøgelse (VVM-screening). Detailbesigtigelse og ekspropriation forventes at ville kunne ske medio 2010.

Anlægsarbejderne pågår medio 2010 til ultimo 2011, således at strækningen forventes åbnet ultimo 2011/primio 2012.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 112 af 3. marts 2009 igangsat med en bevilling på 70,0 mio. kr. inkl. bidrag til den centrale reserve. I 2009 indebærer forslaget udgifter på 1,0 mio. kr. til VVM-screening.

Fratrukket VVM-midler på 1,0 mio. kr. og bidrag til den centrale reserve på 10,6 mio. kr. udgør projektbevillingen 58,4 mio. kr. Projektets totaludgift forventes overholdt.

Forbindelsesrampe mellem Helsingørmotorvejen og Motorring 3

Formål

Med Aftale om en grøn transportpolitik af d. 29. januar 2009 er det besluttet at anlægge en direkte forbindelse mellem Motorring 3 (sydgående retning) og Helsingørmotorvej-

en/Lyngby Omfartsvej. Den eksisterende forbindelse har begrænset kapacitet og trange pladsforhold mv. ved rundkørslen ved Vintappersøen, hvilket blandt andet vanskeliggør lastbilkørsel. En ny rampe vil betyde en væsentlig forbedring af fremkommeligheden for trafik fra Helsingørmotorvejen/Lyngby Omfartsvej til Motorring 3 i sydgående retning.

Status

I 2009 gennemføres opdatering af den tidligere gennemførte VVM-undersøgelse, der indgår i totalbevillingen. Årsfordelingen af udgifter for efterfølgende år fastlægges på baggrund af VVM-undersøgelsen.

Den budgetmæssige situation

Projektet er med akt 114 af 3. marts 2009 igangsat med en bevilling på 150,0 mio. kr. inkl. bidrag til den centrale reserve. I 2009 indebærer forslaget udgifter på 5,0 mio. kr. til opdatering af den tidligere gennemførte VVM-undersøgelse.

Fratrukket VVM-midler på 5,0 mio.kr. og bidrag til den centrale reserve på 22,3 mio.kr. udgør projektbevillingen 122,7 mio. kr. Projektets totaludgift forventes overholdt.

Modulvogntog

Formål

Med Trafikaftalen for 2007 af 26. oktober 2006 blev det besluttet, at der på en række udvalgte strækninger afprøves muligheden for at køre med ekstra lange lastbiler. To modulvogntog kan transportere samme godsmængde som tre konventionelle vogntog. Modulvogntog kan således i kraft af den større godsvolumen være med til at øge produktiviteten i transporterhvervet, reducere det samlede antal lastbiler og skåne miljøet. Samtidig forventes brændstofforbruget og luftforureningen at blive reduceret med op til 15 procent i forhold til konventionelle vogntog. Forsøget evalueres i 2011.

Status

Første fase af forsøget med modulvogntog blev igangsat den 24. november 2008. Enkelte færdiggørelsesarbejder i denne forbindelse afsluttes i 2009. I løbet af 2009 skal der desuden tilsluttes 18 transportcentre/havne. Det sker i to faser henholdsvis 1. september og 1. december 2009. Anlægsarbejderne i forbindelse med den første af disse etaper har netop været i licitation. Det samlede bud svarer til bygherreoverslaget.

Projektet forløber planmæssigt, så alle forudsatte godscentre forventes tilsluttet i 2009.

Den budgetmæssige situation

Den oprindelige ekstrabevilling var fordelt med 40 mio. kr. i 2009 og 20 mio. kr. i 2010. Disponeringen er efterfølgende ændret, således at alle 60 mio. kr. disponeres i 2009.

4.2. Puljeprojekter på vejområdet

Bilag 4 giver et geografisk overblik over mindre anlægspuljeprojekter på § 28.21.21.30. Det vurderes, at budgetoverskridelser på enkelte projekter kan håndteres inden for Vejdirektoratets samlede bevilling på § 28.21.21.30. Endvidere er der igangsat et konsolideringsarbejde for mindre anlægsprojekter med henblik på at mere robuste estimater i anlægsomkostningerne.

Med aftale om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er der afsat en pulje til mere cykeltrafik på i alt 1 mia. kr. Der er indgået aftale om inden for en ramme på i alt 34 mio. kr. at gennemføre følgende tre projekter langs det overordnede vejnet: anlæg af cykelsti henholdsvis på Rute 16 øst for Hundested, sydvest for Nyborg og syd for Ribe.

Af puljen til mere cykeltrafik er desuden afsat en ramme på 100 mio. kr. i 2009 til statslig medfinansiering af sammenhængende og innovative cykelprojekter, hvor staten kan medfinansiere op til 30 pct. eller 50 pct. af de samlede udgifter. Der kan i særlige tilfælde ydes højere støtte til innovative tiltag - op til fuld finansiering af mindre projekter. Tilskudsrammen administreres af Vejdirektoratet. Ansøgningsfristen er 17. august 2009.

Udmøntning af puljerne, herunder fastsættelse af rammen til statslig medfinansiering af sammenhængende og innovative cykelprojekter, sker i forbindelse med de årlige aftaler om transportpuljerne.

Tabel 4.2: Puljeprojekter på vejområdet.

(mio. kr. årets priser)	Hjemmel	Basis- budget	Ændringer		Overholdelse af		Opdeling af bevillinger			Forbrug pr.	
			Tidligere	Nye	totaludgift	Total-udgift	bev.	reserve	bevilling	31.03.2009	Åbnings-år
Hankeanlæg ved Vium	Akt 141 2003/2004 Akt 72 2007/2008	27,0	5,1	-	Nej	32,1	32,1	-	-	18,9	2009
Støjskærme ved Hareskovby	Akt 127 2004/2005	49,5	-	-	Ja	49,5	49,5	-	-	48,7	2009
Cykelstier øst for Møllerup	FL2007	11,4	-	-	Ja	11,4	11,4	-	-	7,7	2009
Støjskærm ved Teglstрупvej	FL2008	5,2	-	-	Nej	5,2	5,2	-	-	0,0	2010
Støjskærm ved Jyderup	FL2008	4,0	-	-	Nej	4,0	4,0	-	-	4,1	2009
Trafiksanerung i Lyngørup	FL2008	1,5	-	-	Ja	1,5	1,5	-	-	0,0	2009
Cykelsti ved Herlufille	FL2008	10,0	-	-	Ja	10,0	10,0	-	-	0,7	2009
Trafiksanerung i Vester Åby	FL2008	10,0	-	-	Nej	10,0	10,0	-	-	0,3	2010
Trafiksanerung i Mørke	FL2008	2,4	-	-	Nej	2,4	2,4	-	-	0,1	2009
Rampedoseringer ved Værløse og Skovbrynet	FL2008	1,5	-	-	Nej	1,5	1,5	-	-	0,3	2009
En grøn transportpolitik											
Nye teknologiske muligheder											
Intelligent styring på Helsingørmotorvejen	Akt 116 2008/2009	68,2	-	-	Ja	75,0	68,2	6,8	-	0,0	2011
Intelligent styring af den overordnede trafik i Aalborg-området ved Limfjordstunnelen	Akt 116 2008/2009	45,5	-	-	Ja	50,0	45,5	4,5	-	0,0	2011
Forundersøgelser vedr digitalt vejnet	Akt 116 2008/2009	20,0	-	-	Ja	20,0	20,0	-	-	-	2011
Bedre kapacitet og bekæmpelse af flaskehalse											
Forbedring af til- og frakørselsbaner i forbindelse med krydsombygning i Vium	Akt 116 2008/2009	2,0	-	-	Ja	2,2	2,0	0,2	-	-	2009
Udbygning og forbedring af Kongevejen i Helsingør	Akt 116 2008/2009	48,0	-	-	Ja	52,8	48,0	4,8	-	-	2011
Bedre raste- og sideanlæg	Akt 116 2008/2009	18,2	-	-	Ja	20,0	18,2	1,8	-	-	2011
Bedre fremkommelighed for erhvervstransporten ved forøgelse af frihøjden på 3 motorvejsbroer	Akt 116 2008/2009	27,0	-	-	Ja	29,7	27,0	2,7	-	-	2010
Mere cykeltrafik											
Ramme til statslig medfinansiering af sammenhængende og innovative cykelprojekter	Akt 116 2008/2009	100,0	-	-	Ja	100,0	100,0	-	-	-	-
Anlæg af cykelsti på rute 16 øst for Hundested	Akt 116 2008/2009	7,0	-	-	Ja	7,7	7,0	0,7	-	-	2010
Anlæg af cykelsti sydvest for Nyborg	Akt 116 2008/2009	13,0	-	-	Ja	14,3	13,0	1,3	-	-	2010
Anlæg af cykelsti syd for Ribe	Akt 116 2008/2009	11,0	-	-	Ja	12,1	11,0	1,1	-	-	2010
Bedre trafiksikkerhed											
Styrket indsats mod højresvingulykker	Akt 116 2008/2009	10,0	-	-	Ja	10,0	10,0	-	-	0,1	2014
Styrket indsats mod spøgelsesbilister	Akt 116 2008/2009	10,0	-	-	Ja	10,0	10,0	-	-	-	2010
Trafiksikkerhedskampagner	Akt 116 2008/2009	10,0	-	-	Ja	10,0	10,0	-	-	-	2010
Bekæmpelse af grå strækninger på det overordnede vejnet, herunder rumleriller, rabatsanerung og sikkerhedszoner	Akt 116 2008/2009	25,0	-	-	Ja	25,0	25,0	-	-	0,4	2009
Forbedret ulykkesstatistik	Akt 116 2008/2009	7,0	-	-	Ja	7,0	7,0	-	-	-	2011
Forbedret ulykkesstatistik	Akt 116 2008/2009	3,0	-	-	Ja	3,0	3,0	-	-	-	2012
Støjbekæmpelse											
Støjsolering af stærkt støjbelastede boliger	Akt 116 2008/2009	13,6	-	-	Ja	15,0	13,6	1,4	-	-	2011
Etablering af støjskærme på Helsingørmotorvejen ved Gentofte	Akt 116 2008/2009	7,0	-	-	Ja	7,7	7,0	0,7	-	-	2010
Udvikling af nye metoder til støjbekæmpelse	Akt 116 2008/2009	10,0	-	-	Ja	10,0	10,0	-	-	-	2011
Rådighedspuljen											
Modulvognstogsforsøg	FL07	68,7	-	-	Ja	68,7	-	-	-	52,7	2009
	ÆF08	60,0	-	-	Ja	60,0	-	-	-	-	2009

NB: *Hjemmel* angiver første gang projektet er optaget på en bevillingslov, samt hvis der har været væsentlige ændringer til projektet. *Basisbudget* angiver det oprindelige budget (ankerbudgettet) i faste priser. *Ændringer*: Tidligere ændringer er ændringer til budgettet til og med sidste udgave af anlægsstatus. Nye ændringer er ændringer efter sidste anlægsstatus. *Overholdelse af totaludgiften* angiver hvorvidt totaludgiften for projektet forventes overholdt. Det bemærkes, at bruttobudgetoverskridelserne samlet er i størrelsesordenen ca. 1,6 mio. kr.

4.3. Status vedr. planlægningsundersøgelser på vejområdet

4.3.1. Igangværende VVM-undersøgelser

Nedenfor beskrives Vejdirektoratets arbejde med igangværende VVM-undersøgelser.

Igangværende VVM-undersøgelser	Udføres
Supplerende VVM-undersøgelse af en udbygning af Frederikssundsvej	2004-2008
E20, Odense Vest - Middelfart, udvidelse	2005-2008
Motorring 4, udvidelse	2006-2008
E45, Skærup – Vejle Nord, udvidelse	2006-2008
E47, Øverød-Isterød, udvidelse	2006-2009
Rute 18, Brande Omfartsvej	2007-2008
Ny forbindelse ved Roskilde Fjord	2007-2009
E47/E55/E20, Køge Bugt Motorvejen mellem Greve S og Køge, udvidelse	2007-2009
E20, Odense SØ – Odense V, udvidelse	2009-2011
E45, Fredericia – Kolding, udvidelse	2009-2011

Supplerende VVM-undersøgelse af en udbygning af Frederikssundsvej

Det indgår i aftalen ”En grøn transportpolitik” af 29. januar 2009, at der i 2009 skal udarbejdes anlægslov for hele strækningen mellem Motorring 4 og Frederikssund. Anlægsloven udarbejdes svarende til det af Vejdirektoratet udarbejdede Hovedforslag 1. Hovedforslag 1 (også kaldet åbent land løsningen) er bl.a. beskrevet i VVM-rapporterne nr. 250 (fra 2002) og 309 (fra 2006).

Det er samtidig aftalt, at der i første omgang afsættes midler til anlæg af en 2. etape mellem Motorring 4 og Tværvej, hvor trafikmængderne og trængselsproblemerne i dag er størst. Der er enighed om at drøfte finansieringen af udbygningen af de resterende etaper i 2011. Færdiggørelsetidspunktet for motorvejen til Frederikssund vil afhænge af disse drøftelser.

Det forventes, at forslag til anlægslov kan fremsættes i efteråret 2009. Første skridt er udførelsen af en opdatering af anlægsoverslaget for projektet, dvs. indeksregulering og regulering af enkelte efterkalkulationsbidrag, i henhold til principperne for ny anlægsbudgettering på Transportministeriets område.

Der blev i 2006 gennemført en ekstern kvalitetssikring af det opdaterede anlægsoverslag for projektet samt af risikostyringen, projektets organisering og de beregnede samfundsøkonomiske konsekvenser. Den eksterne kvalitetssikring er færdiggjort i juni 2009.

Inden fremsættelsen af lovforslaget skal der endvidere indhentes en principgodkendelse hos By- og Landskabsstyrelsen i henhold til § 20 i Naturbeskyttelsesloven.

Partierne bag ”En grøn transportpolitik” er også enige om, at de arealreservationer, der tidligere er foretaget for andre løsningsalternativer, herunder langs den eksisterende Frederikssundsvej gennem Ballerup og Ølstykke, hæves.

Vejdirektoratet har startet processen med at lade de alternative forslag til linjeføring for Frederikssundmotorvejen udgå af den statslige planlægning. Vejdirektoratet har således 25. marts 2009 sendt brev til de berørte kommuner om, at arealreservationer til disse vejforslag iht. "Fingerplan 2007", og som er medtaget i kommuneplaner, kan udgå på de strækninger, der ikke er sammenfaldende med Hovedforslag 1.

Hovedforslag 2 (Byløsning gennem byerne Stenløse og Ølstykke) er tidligere delvist sikret med arealreservationer i form af byggelinjer. Vejdirektoratet har igangsat processen med aflysning af byggelinjer for Hovedforslag 2 på strækninger, som ikke er sammenfaldende med Hovedforslag 1, og kontakter berørte grundejere om aflysning af byggelinjer.

Odense Vest - Middelfart

VVM-undersøgelsen for en udbygning af Den Fynske Motorvej E20 fra 4 til 6 spor mellem Odense Vest og Middelfart blev igangsat ultimo 2005 i henhold til trafikaftalen af 5. november 2003. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med Fyns Amt og de berørte kommuner (efter 1. januar 2007: Odense, Assens og Middelfart kommuner).

Undersøgelsen omfatter en strækning på ca. 32 km, hvor der er 6 tilslutningsanlæg. Af vejtekniske og trafikikkerhedsmæssige årsager foreslås motorvejen desuden udvidet fra 4 til 6 spor på en ca. 2 km lang strækning øst for tilslutningsanlæg 53 Odense Vest.

VVM-redegørelsen har været fremlagt i en offentlig høring fra den 7. juli 2008 til den 15. september 2008. Der er i forbindelse med høringen afholdt borgermøder i Vissenbjerg og i Middelfart.

Vejdirektoratet har i høringsperioden modtaget 65 høringssvar fra borgere, organisationer og myndigheder. Alle høringssvar er behandlet, der er udsendt et høringssnotat og udarbejdet en indstilling til godkendelse.

Der skal efterfølgende gennemføres en ekstern kvalitetssikring og risikoanalyse.

Motorring 4, udvidelse

VVM-undersøgelsen for en udbygning af Motorring 4 fra 4 til 6 spor blev igangsat i efteråret 2005 i henhold til Trafikaftalen af 5. november 2003.

Der har været afholdt en offentlig idé- og forslagsfase i sommeren 2006.

Der indkom 12 høringssvar. Der er på baggrund heraf udarbejdet et høringssnotat, der er udsendt til de borgere, som har indsendt høringssvar, lokale myndigheder og øvrige høringssberettigede. Høringssvaret er ligeledes tilgængeligt på Vejdirektoratets hjemmeside.

De tekniske undersøgelser for projektet er færdige, og den sammenfattende VVM-redegørelse er under færdiggørelse.

Projektet er planlagt således, at det videre arbejde med Frederikssundmotorvejens 1. etape, samt den videre planlægning og projektering for en forlængelse af denne mod Frederikssund, kan ske uden justeringer af udvidelsesprojektet for Motorring 4.

VVM-undersøgelsen afsluttes med udsendelse af en VVM-redegørelse medio 2009. Der vil foreligge et beslutningsgrundlag i efteråret 2009.

E45, Skærup-Vejle Nord, udbygning

Ifølge trafikaftalen fra november 2003 skal der udarbejdes beslutningsgrundlag (VVM-redegørelse) for udbygning af E45, Østjyske Motorvej mellem Skærup og Hornstrup via Vejlefjordbroen. Udbygning af strækningen mellem Vejle Nord og Hornstrup indgår imidlertid i anlægsloven for motorvej Riis-Ølholm-Vejle (rute 18) og vil derfor ikke indgå i den igangværende VVM-undersøgelse.

I sommeren 2006 gennemførte Vejdirektoratet en indledende offentlig høring om udbygningen. Det primære emne i høringssvarene var støjudbredelsen fra motorvejen herunder Vejlefjordbroen og forslag/ønsker til reduktion af støjen.

I forbindelse med VVM-undersøgelsen er der gennemført en screening og styrkevurdering af alle broer på strækningen og af den eksisterende vejbelægning. Der er desuden foretaget en kortlægning af de eksisterende afvandingsystemer og af miljøforholdene på strækningen herunder støjudbredelsen.

Strækningen er analyseret mht. de landskabsmæssige og æstetiske forhold, og der er udarbejdet forslag til udbygning af den 13 km lange motorvej til 6 spor og til udbygning af tilslutningsanlæggene. Herunder indgår en udbygning af afvandingsystemet, af alle underføringer og gen- og nyetablering af 6 km støjafskærmning, vindskærm på Vejlefjordbroen, en ny bro til overføring af Horstedvej og en mindre faunapassage (diameter på 1½ m) ved Svinholt Skov. Dertil kommer et trafikledelsessystem i anlægsperioden.

Projektet er tilpasset, så det er muligt at tilslutte den såkaldte Borgmestervej syd om Vejle, men tilslutningen indgår ikke i forslaget.

Der er til alle vurderinger af trafikale konsekvenser og miljømæssige effekter anvendt en opdateret udgave af Vejdirektoratets Midt- og Vestjyllands-trafikmodel, som tidligere har været anvendt ved vurderinger af en række vejprojekter i Midt- og Vestjylland.

VVM-undersøgelsen afsluttes med udsendelse af en VVM-redegørelse til offentlig høring medio 2009. Der vil foreligge et beslutningsgrundlag i efteråret 2009.

E47 Isterød-Øverød, udvidelse

VVM-undersøgelsen for en udbygning af E47, Isterød-Øverødvej, fra 4 til 6 spor er igangsat i 2006 i henhold til Trafikaftalen af 5. november 2003. Undersøgelsen omfatter endvidere strækningen mellem Kokkedal og Isterød vedr. eventuel udbygning med nødspor.

Der har været afholdt en offentlig idé- og forslagsfase, som forløb fra den 15. december 2006 til den 1. februar 2007. Der blev afholdt borgermøde i Gl. Holte den 10. januar 2007.

Efterfølgende er der indkommet ca. 125 hørings svar. Der er på baggrund heraf udarbejdet et høringsnotat. En stor del af henvendelserne omhandlede støjforhold og udformningen af den udbyggede motorvej.

I forbindelse med VVM-undersøgelsen er der gennemført en vurdering af alle broer på strækningen og af den eksisterende vejbelægning. Der er desuden foretaget en kortlægning af de eksisterende afvandings systemer og af miljøforholdene på strækningen herunder støjdbredelsen. Der er gennemført feltundersøgelser vedr. dyrelivet i området med særlig fokus på dyre- og plantearter, der er opført på habitatdirektivets bilag IV.

Strækningen er analyseret mht. de landskabsmæssige og æstetiske forhold, og der er udarbejdet forslag til udbygning af den ca. 7 km lange strækning til 6 spor og anlæg af nødspor på den 3 km lange strækning mellem Kokkedal og Isterød. Herunder indgår en udbygning af afvandings systemet.

Det påregnes, at en stor del af tilslutningsanlæggene skal ombygges, hvilket også gælder det ret omfattende Isterød-anlæg. Det forventes, at 9 over- og underføringer skal erstattes med nye bygværker.

Arbejdet forventes afsluttet med udsendelse af en VVM-redegørelse til offentlig høring medio 2009. Der vil foreligge et beslutningsgrundlag i efteråret 2009.

Rute 18, Brande Omfartsvej

VVM-undersøgelsen for en ombygning af den eksisterende Omfartsvej ved Brande fra motortrafikvej til 4-sporet motorvej er igangsat i henhold til Trafikaftalen af 5. november 2003 og skal gennemføres i perioden 2007-2008.

VVM-undersøgelsen er offentliggjort, og de tekniske undersøgelser omfatter et hovedforslag med den planlagte indvendige udvidelse og et alternativ med delvis udvendig udvidelse. Der er gennemført feltundersøgelser i området med særlig fokus på dyre- og plantearter, der er opført på habitatdirektivets bilag IV og forløber planmæssigt.

I forbindelse med den indledende høringsfase afholdt Vejdirektoratet borgermøde i Brande 6. december 2007. Der er indkommet 8 hørings svar, som primært omhandler støj og ønske om udvendig udvidelse af hensyn til eksisterende boliger langs omfartsvejen.

VVM-redegørelsen er færdiggjort, og der er blevet gennemført en offentlig høring af redegørelsen i foråret 2009. Der vil foreligge et beslutningsgrundlag i efteråret 2009.

E47/E55/E20 Køge Bugt Motorvejen, udvidelse

VVM-undersøgelsen for en udvidelse af Køge Bugt Motorvejen mellem Greve Syd og sammenfletningen ved Køge fra 6 til 8 spor er en udmøntning af Trafik-aftalen af 26. oktober 2006.

Undersøgelsen er igangsat og gennemføres i perioden 2007-2009.

Der har været afholdt en offentlig idé- og forslagsfase, som forløb september – oktober 2007. I den forbindelse blev der afholdt to borgermøder hhv. i Ølsemagle den 2. oktober og Solrød Strand den 3. oktober 2007.

Efterfølgende har Vejdirektoratet modtaget 38 skriftlige høringsvar. Der er på baggrund heraf udarbejdet et høringsnotat, som er udsendt februar 2008. Størstedelen af høringsvarene omhandler støjudbredelsen fra motorvejen, styrkelse af den kollektive trafik, trafikafviklingen på motorvejen, udformningen af den udbyggede motorvej samt et ønske om et nyt tilslutningsanlæg ved Egedesvej ved Ølsemagle. Høringsnotatet er tilgængeligt på Vejdirektoratet.dk.

De tekniske og miljømæssige undersøgelser er godt undervejs, herunder feltundersøgelser vedr. dyrelivet i området med særlig fokus på dyrearter, der er opført på EU habitatdirektiv bilag IV.

Arbejdet forventes afsluttet med udsendelse af en VVM-redegørelse til offentlig høring medio 2009. Der vil foreligge et beslutningsgrundlag i efteråret 2009.

Det afholdes løbende koordineringsmøder med Trafikstyrelsen i tilknytning til projekt "Kapacitetsudvidelse København – Ringsted", idet linjeføringen "Nybygningsløsningen", der omfatter en dobbeltsporet jernbaneforbindelse fra København over Køge til Ringsted, forløber tæt på Køge Bugt Motorvejen.

Ny fjordforbindelse ved Frederikssund

VVM-undersøgelsen for en ny fjordforbindelse ved Frederikssund er en udmøntning af Trafikaftalen af 26. oktober 2006. Undersøgelsen gennemføres i perioden 2007-2009.

Der skal undersøges muligheder for at aflaste den eksisterende fjordforbindelse Kronprins Frederiks Bro ved Frederikssund. VVM-undersøgelsen vil belyse de forskellige muligheder for en fjordforbindelse og indeholde en vurdering af de miljømæssige, æstetiske, trafikale, areal- og ejendomsræssige samt økonomiske konsekvenser af de forskellige forslag.

Der er nedsat en følgegruppe, hvor Frederikssund Kommune, Region Hovedstaden, Kystdirektoratet og By- og Landskabsstyrelsen er repræsenteret.

Den første offentlige VVM- høring, hvor der indkaldes til idéer og forslag til VVM-undersøgelsen, er gennemført i november-december 2007.

Borgermøde er afholdt 26. november 2007 i Frederikssund. Der er modtaget 64 hørings-svar. Høringsnotat er udsendt i april 2008.

Miljøundersøgelser og øvrige tekniske undersøgelser er igangsat i løbet af foråret 2008.

En VVM-redegørelse forventes fremlagt i offentlig høring i december 2009.

E20 Odense SØ – Odense V, udvidelse

VVM-undersøgelsen for en udvidelse af E20, Odense SØ – Odense V, fra en 4-sporet motorvej til en 6-sporet motorvej er igangsat i henhold til Trafikaftalen af 5. november 2003 og skal gennemføres i perioden 2009-2011.

E45 Fredericia – Kolding, udvidelse

VVM-undersøgelsen for en udvidelse af E45, Fredericia – Kolding, er igangsat i henhold til Trafikaftalen af 5. november 2003 og skal gennemføres i perioden 2009-2011.

4.3.2. Nye planlægningsundersøgelser

Det indgår i aftalen ”En grøn transportpolitik” af 29. januar 2009, at der skal gennemføres en række planlægningsundersøgelser. På mødet i forligskredsen den 30. april 2009 blev tidsplanen for undersøgelserne besluttet. I nedenstående er redegjort for de nye planlægningsundersøgelser i aftalen.

(mio. kr. årets priser)	Hjemmel	Basis-budget	Ændringer		Bevillings-overholdelse	Total-udgift
			Tidligere	Nye		
Nordlig omfartsvej ved Næstved (VVM-redegørelse)	FL2009	5,0	-	-	5,0	5,0
Nordlige Hængsel til Djursland (VVM-redegørelse)	FL2009	5,0	-	-	5,0	5,0
Rute 26 på strækningen Århus-Viborg (økonomiundersøgelse og evt. VVM)	FL2009	27,0	-	-	27,0	27,0
Sydlig forlængelse af Slagelse Omfartsvej (forundersøgelse)	FL2009	2,0	-	-	2,0	2,0
Omfartsvej ved Nykøbing Falster (VVM-undersøgelse)	FL2009	5,0	-	-	5,0	5,0
Afslutning af VVM-undersøgelsen for en 3. Limfjordsforbindelse (Egholmlinien)	FL2009	10,0	-	-	10,0	10,0
Forlængelse af motorvejen Vejle-Herning til Holstebro - Rute 18 (forundersøgelse)	FL2009	4,0	-	-	4,0	4,0
Ny omfartsvej ved Grenå mellem Rute 16 og Grenå Havn (forundersøgelse)	FL2009	5,0	-	-	5,0	5,0
Yderligere opgraderinger af Rute 34 på strækningen mellem Herning - Skive - Hanstholm (forundersøgelse)	FL2009	10,0	-	-	10,0	10,0
Skovvejen (Holbæk-Kalundborg) (VVM-undersøgelser)	FL2009	25,0	-	-	25,0	25,0

Næstved Omfartsvej

Den amtsligt udarbejdede VVM-redegørelse opdateres, og der sker en konsolidering af projekt vedr. anlæg af en nordlig omfartsvej ved Næstved således, at projektet kan indgå i transportforhandlingerne i oktober 2009.

”Nordlige Hængsel til Djursland” ved Randers

Den amtsligt udarbejdede VVM-redegørelse opdateres og projekt vedr. anlæg af det ”Nordlige Hængsel til Djursland” ved Randers i form af en motortrafikvej mellem Assen-toft og Sdr. Borup konsolideres således, at projektet kan indgå i transportforhandlingerne i oktober 2009.

Udbygning rute 26, Århus-Viborg

Der gennemføres en økonomiundersøgelse med henblik på dimensionering af VVM-undersøgelsen vedr. en udbygning af Rute 26 på strækningen Århus-Viborg, herunder udarbejdelse af anlægsoverslag og muligheder for en etapevis udbygning. Denne undersøgelse færdiggøres primo 2010, således at VVM-undersøgelsen kan gennemføres i perioden 2010-2011.

Slagelse Omfartsvej, 2. etape

Der gennemføres en forundersøgelse i 2009 af en sydlig forlængelse af Slagelse Omfartsvej henblik på, at der i oktober 2009 tages stilling til gennemførelse af VVM-undersøgelse.

Omfartsvej ved Nykøbing F

Der er reserveret en ramme på 400 mio. kr. til anlæg af selve omfartsvejen rundt om byen. Projektet tager udgangspunkt i det af amtet planlagte projekt. Der foretages en konsolidering af det foreliggende beslutningsgrundlag i 2010.

3. Limfjordsforbindelse

Færdiggørelsen af VVM-undersøgelsen for en 3. Limfjordsforbindelse (Egholmlinien) påbegyndes i 2010 og afsluttes i 2011, med henblik på at der i efteråret 2011 tages endelig stilling til projektet som led i den rullende planlægning.

Rute 18 – forlængelse af motorvejen til Holstebro

Der gennemføres en forundersøgelse i 2009-2010 af en forlængelse af motorvejen Vejle-Herning til Holstebro med henblik på at vurdere behovet for en egentlig VVM-undersøgelse.

Ny omfartsvej ved Grenå

Der gennemføres en forundersøgelse i 2010 og 2011 vedrørende en ny omfartsvej ved Grenå mellem Rute 16 og Grenå Havn.

Rute 34 på strækningen mellem Herning og Skive samt rute 26 mellem Skive og Hanstholm

Der gennemføres en forundersøgelse i 2010 og 2011 vedrørende yderligere opgraderinger af Rute 34 på strækningen mellem Herning og Skive samt rute 26 mellem Skive og Hanstholm, bl.a. for at styrke adgangen til Hanstholm Havn. Forundersøgelsen gennemføres med henblik på, at resultaterne kan indgå i transportforhandlingerne i efteråret 2011.

Skovvejen mellem Holbækmotorvejen og Kalundborg

Der skal gennemføres en VVM-undersøgelse vedrørende etablering af en 3 km ny motorvejsstrækning syd om Regstrup, hvor der i dag er 2-sporet landevej til anslået 300 mio. kr. Undersøgelsen vil blive gennemført i 2010-2011 med henblik på, at resultaterne kan indgå i transportforhandlingerne i efteråret 2011.

Der er yderligere afsat midler til gennemførelsen af en VVM-undersøgelse i 2012-2013 for den resterende del af strækningen helt frem til Kalundborg med henblik på, at resultaterne kan indgå transportforhandlingerne i efteråret 2013.

4.4. Udskiftning af overkørselsanlæg på privatbanerne.

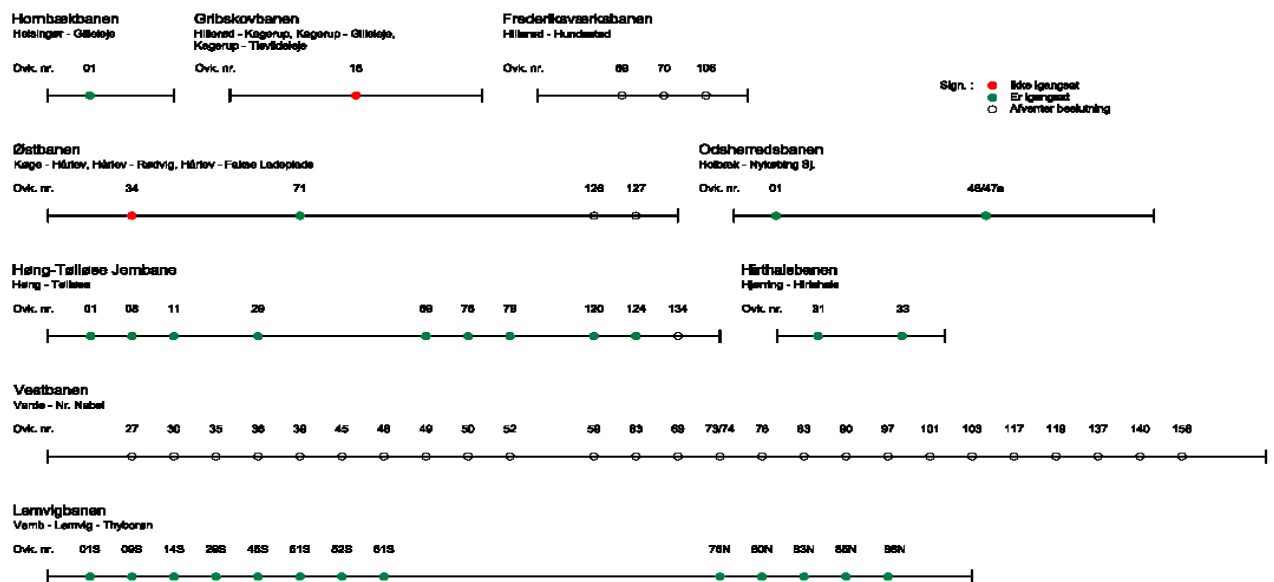
Som led i aftalen mellem Regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre blev der på ændringsforslag til finanslov 2006 afsat 30 mio. kr. årligt i årene 2006-2009 til udskiftning af forældede overkørselsanlæg mellem privatbaner og veje.

Som udgangspunkt moderniseres/nedlægges overkørslerne efter en aldersprioritering, men der tages andre forhold med i betragtning, primært sikkerhedsovervejelser samt opgradering af hastigheden på baner.

Projektets formål er at modernisere eller nedlægge i alt 114 anlæg. Heraf er arbejdet med 53 anlæg færdigt, og der pågår arbejder med 28 anlæg (markeret med grønt). I 2009 forventes der igangsat yderligere to projekter (markeret med rødt). Derudover afventer de med hvidt markerede 31 anlæg beslutning.

Det forventes ikke, at samtlige aktiviteter kan være endeligt afsluttet i 2010 baseret på den nuværende bevilling. Der vil skulle tages nærmere stilling til projektet.

Planlagte aktiviteter i 2009 - 1. halvår

Naviairs anlægsprogram

Statusnotatet for Naviairs anlægsprogram indeholder en oversigt over større anlægsprojekter, dvs. projekter optaget med selvstændig bevilling på finansloven. For tiden har Naviair kun et program, COOPANS², og der er derfor ikke udarbejdet en sammenfatning til dette afsnit.

4.5. Økonomioversigt

I det følgende er vist en oversigt over status for COOPANS. For programmet er anført størrelsen af bevillingen, første gang programmet er medtaget på finansloven. Der er desuden angivet en generel prisregulering samt andre reguleringer, der afhængigt af det enkelte program kan være merbevillinger eller reduktion af bevillinger. Disse ændringer er enten forudgående sket ved aktstykker eller på bevillingslovene. Derudover oplyses den nuværende forventede totaludgift samt det forventede ibrugtagningstidspunkt. I det omfang, at ændringerne er indgået efter vedtagelse af finanslov for 2009, er de særskilt omtalt i den efterfølgende uddybende beskrivelse af anlægsprojekterne. Der er ingen ændringer i forhold til sidste udgave af Anlægsstatus. Dog er der foretaget et review af budgettet for COOPANS jf. nedenfor.

Det bemærkes, at programmet finansieres af brugerne i takt med, at de afskrives.

Tabel 5.1. Oversigt over større anlægsprojekter under udførelse i Naviair

Projekt (FL-år / Aktstykke)	1) Bevilling optaget 1. gang på FL / Aktstykke	2) Indeksregulering og med FL 2009	3) Anden regulering før FL / Aktstykke	4) Anden regulering på FL 2009	5) = 1+2+3+4 Totalbevilling FL2009	6) Bevillingsændringer siden FL 2009	7) = 5+6 Totalbevilling pr. april 2009	8) Forventet totaludgift december 2009	9) Forventet åbningsår (antal års afvigelse ift. det senest ved FL/Aktstykke forudsatte) 2012 (Forventes ændret fra 2010)
COOPANS (2006 Akt 117)	170,8	18,2	0,0	0,0	189,0	0,0	189,0	189,0	

4.6. Uddybende oplysninger vedrørende COOPANS

Status

COOPANS har til formål at opgradere og videreudvikle Naviairs lufttrafikstyringssystem DATMAS.

² Forklaring på betegnelsen COOPANS: Cooperation in the Procurement of Air Navigation Systems.

DATMAS er et unikt system, der er udviklet specifikt til Naviair. På samme vis har andre lande deres egne unikke lufttrafikstyringssystemer.

Opgraderinger af lufttrafikstyringssystemer har hidtil været gennemført uden tværnationale samarbejder og på basis af selvstændigt udarbejdede specifikationer i de enkelte lande. Dette bliver mere og mere uhensigtsmæssigt og dyrt som følge af systemernes stigende kompleksitet, øgede krav til funktionalitet og sikkerhed samt øgede krav til udvikling og vedligehold.

På den baggrund har lufttrafiktjenesterne i Danmark, Irland og Sverige taget initiativ til et samarbejde med den fælles franske leverandør Thales om en løbende og fælles standardiseret opgradering af de tre landes lufttrafikstyringssystemer. Samarbejdet benævnes COOPANS.

COOPANS skal først harmonisere lufttrafikstyringssystemerne og derefter udvikle standardiserede opgraderingsløsninger til lufttrafikstyringssystemet DATMAS for Danmarks vedkommende.

COOPANS er delt op i leverancer, hvor investeringen i første leverance, kaldet leverance 1, blev godkendt på akt 117 af 21. marts 2006. Denne rapportering omfatter første leverance. Senere leverancer vil blive forelagt Folketinget i takt med, at disse specificeres.

Status er, at der er indgået kontrakt mellem de deltagende parter (Thales ATM, LfV-Sverige, IAA-Irland og Naviair-Danmark) om leveringen af COOPANS, leverance 1 (Build 1, Build 1.1, Build 1.1, version 2, og anvendelse af JAVA (programmeringssprog)). Der udestår fortsat forhandlinger med leverandøren, Thales om integration, test og validering, inklusiv testplatform.

Naviair har endvidere foretaget et review af budgettet for COOPANS, jf. nedenfor.

Ibrugtagningsår

Der er på baggrund af erfaringerne fra CASIMOs indkøringsperiode og udviklingen i EU's SES (single European Sky) Implementing Rules og EU's SESAR program, vurderet nødvendigt at udskyde idriftsættelsen. Denne beslutning er taget efter aftale med de øvrige flyvesikringstjenester i COOPANS-samarbejdet.

Det er endvidere aftalt mellem COOPANS partnerne, at Naviair er den sidste af partnerne der idriftsætter leverance 1. Ibrugtagningsstidspunktet er således flyttet til første halvår 2012.

Ændringer til finansloven

COOPANS er på tillægsbevillingsloven for 2006 optaget som en ændring til finansloven for 2006 ved Akt 117 af 21. marts 2006. Der er ikke ændringer herefter. Der forberedes et udvidelsesaktstykke vedr. COOPANS, leverance 1, jf. nedenfor.

Den budgetmæssige situation og projektets gennemførelse

Naviair har ved programmets start sammen med samarbejdspartnerne overvejet projektets risici. Naviair vurderede på den baggrund, at den angivne totaludgift, inkl. den afsatte reserve til uforudsete udgifter på 20 pct., var tilstrækkelig til at gennemføre pro-

jektet som forudsat. Naviair bemærkede ved programmets start, at man og de øvrige partnere i samarbejdet på grund af internationale krav kan blive pålagt at implementere nye funktionaliteter i systemet sammen med COOPANS første leverance, og at dette kan medføre, at budgettet ikke kan overholdes.

Der kan videre blive behov for ændringer, som de tre partnere finder nødvendige for at afvikle lufttrafikken så fleksibelt og smidigt som muligt. Den anførte usikkerhedsfaktor omkring mulige ændringer eller tilføjelser til funktionaliteten bliver løbende vurderet af de tre partnere.

I lyset af erfaringerne fra indkøringen af CASIMO og under hensyntagen til den udvikling, der er initieret af EU's SES Implementing Rules og EU's SESAR program, har Navi-air gennemført et review af budgettet for COOPANS (leverance 1 (Build 1, Build 1.1, Build 1.1, version 2, og anvendelse af JAVA (programmeringssprog))). Det endelige resultat af reviewet danner baggrund for ovenstående udarbejdelse af nyt aktstykke vedr. udvidelse af totalbevillingen på COOPANS, leverance 1, som forventes forelagt Finansudvalget efter sommerferien.

4.7. Planlagte forberedelser af anlægsprojekter

Der er ingen planlagte forberedelser af øvrige større anlægsprojekter, der skal forelægges de bevilgende myndigheder.

Metroen

Baggrund

Den 6. juni 2007 vedtog V, S, DF, KF, RV, SF Forslag til Lov om en Cityring. Loven bebynder transportministeren til at træffe dispositioner til projektering og anlæg af en Cityring som en metro. Forud for lovens vedtagelse har regeringen, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune indgået en principaftale om anlægget Cityringen.

Cityringen bliver en 15 km. lang tunnelbane under City, brokvartererne og Frederiksberg med 17 stationer (jf. kortet nedenfor). Cityringen forventes at være i drift i 2018.

Cityringen anlægges efter princippet »mere af samme slags«. Dvs. at principperne og de tekniske løsninger fra den eksisterende metro så som stationstype og togstørrelse genbruges.

Anlægget af Cityringen varetages af Metroselskabet I/S. Metroselskabet blev stiftet den 26. oktober 2007 som følge af en deling af det daværende Ørestadsselskab i Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S.

Økonomi

I lovforslaget er anlægget af Cityringen skønnet til at koste ca. 15 mia. kr. (2005-priser). De faktiske omkostninger vurderes med 80 pct. sandsynlighed at ligge inden for et interval på +/- 3,4 mia. kr. Det nuværende anlægsoverslag bygger på successiv kalkulation. De anvendte budgetteringsprincipper er forudsat at svare til de principper, der blev lagt til grund for Metroens første etaper.

Det er vurderet, at driftsindtægterne vil dække de 5,4 mia. kr. (nutidsværdi). Finansieringen af de resterende 9,6 mia. kr. fordeles mellem ejerne, således at

- staten indskyder 4,0 mia. kr. (41,7 pct.),
- Københavns Kommune indskyder 4,8 mia. kr. (50 pct.) og
- Frederiksberg Kommune indskyder 0,8 mia. kr. (8,3 pct.).

Statens indskud er sket ved at indskyde statens værdier fra Københavns Havn A/S svarende til 4,0 mia. kr. Cityringen er således finansieret uden for Finansloven. Finansudvalget har givet sin tilslutning, jf. Akt. 174 af 12. juni 2007.

I efteråret 2008 vedtog Selskabets bestyrelse et optimeret dispositionsforslag. Dispositionsforslaget er en detaljeret bearbejdning af projektet, således at alle afgørende forhold er beskrevet og fastlagt. Udgifterne er på nuværende tidspunkt og på baggrund af det optimerede dispositionsforslag vurderet til 15,4 mia. kr. i 2005-priser svarende til en forøgelse af de forventede omkostninger med 2,8 pct.

Den 27. marts 2009 godkendte Transportministeren det optimerede dispositionsforslag, inklusiv supplementet, med enkelte ændringer. Det fremgår bl.a. af godkendelsen, at:

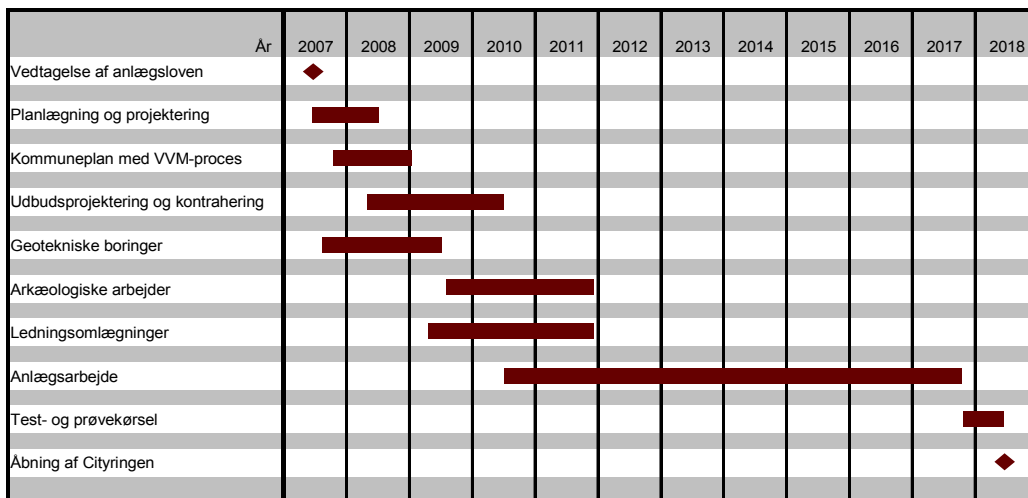
- ”Metroselskabets bestyrelse, som ønsket af Københavns kommune, arbejder videre med en miljømæssig optimering af byggepladserne ved hhv. Nørrebroparken og Christiansborg (Gammel Strand) i forbindelse med udbud af Cityringen.”
- ”Efter ønske fra staten vil der ske en justering af placeringen af NATM-kavernen for stationen v/ Frederiks Kirke (Marmorkirken) således at denne placeres 2 meter dybere og 1,2 meter tættere på Store Kongensgade.”
- ”...at selskabet for så vidt angår Kongens Nytorv, inden for rammerne af dispositionsforslaget, vil optimere placeringen af hovedtrappen således der i forhold til dispositionsforslaget skabes større afstand mellem trappen og bygningsfacaderne med henblik på at optimere flowet af passagerer og andre gående over jorden.”

- ”Bestyrelsen i forbindelse med evalueringen af de indkomne bud på anlæg og drift af Cityringen vil skulle indstille til interessenterne, hvordan en eventuel fordyrelse af projektet vil skulle håndteres.”

Pr. 30. april 2009 er det samlede forbrug på Cityringen opgjort til 591 mio. kr. (løbende priser). De hidtidige aktiviteter har ikke givet anledning til justering af det samlede budget.

Status og hovedtidsplan

Den samlede hovedtidsplan fra vedtagelsen af loven i 2007 til Cityringen vil være i drift i 2018 fremgår af nedenstående figur. Hovedtidsplanen følges.

Siden lovens vedtagelse er følgende aktiviteter afsluttet:

- Metroselskabet har oprettet og bemanded en projektorganisation, der skal varetage den samlede projektledelse frem mod indgåelse af kontrakterne med entreprenørerne.
- Metroselskabet har udarbejdet et optimeret dispositionsforslag inklusiv supplement. Dispositionsforslaget indeholder en række forbedringer i forhold til det oprindelige beslutningsgrundlag. Bl.a. får flere stationer en lettere tilgængelighed, de fleste nødsakte fjernes, og togene forsynes med sprinkleranlæg.
- De to kommuners VVM-redegørelse er udarbejdet, og den offentlige høring er afsluttet med en hvidbog. VVM-redegørelsen og hvidbogen har dannet grundlag for de to kommuners vedtagelse af en koordineret indstilling til transportministeren om godkendelse af Cityringen.
- På grundlag af kommunernes indstilling godkendte transportministeren 27. marts 2009 det optimerede dispositionsforslag.

Følgende aktiviteter pågår:

- Som en del af planlægningen, foretages ca. 500 individuelle geotekniske borer langs den kommende Metrostrækning. Boringerne startede medio 2007 og er ved at blive afsluttet.

- Udbudsbekendtgørelse for anlægsopgaverne, transportsystemleverancerne samt drift og vedligeholdelse af Cityringen de første år blev offentliggjort i slutningen af 2008. Anmodninger om prækvalifikation blev modtaget den 23. marts 2009 og evalueringen er igangsat. Prækvalificeringen af tilbudsgiverne fandt sted i juni 2009.

Følgende er prækvalificeret til at give tilbud på anlægsarbejdet:

- ALPINE Bau GmbH (Østrig) i konsortium med FCC Construcción S.A. (Spanien)
- Bilfinger Berger Ingenieurbau GmbH (Tyskland) i konsortium med VINCI Construction Grand Projets (Frankrig) og Per Aarsleff A/S (Danmark)
- MTHøjgaard A/S (Danmark) i konsortium med HOCHTIEF Construction AG (Tyskland), Ed. Züblin AG (Tyskland) og E. Pihl og Søn A/S (Danmark)
- SALINI Costruttori S.p.A. (Italien) i konsortium med TECNIMONT S.p.A. (Italien) og S.E.L.I. Società Esecuzione Lavori Idraulici S.p.A. (Italien)

Og følgende er prækvalificeret til at give tilbud på transportsystem samt drift og vedligehold:

- Ansaldo STS (Italien)
- Bombardier Transportation Danmark A/S
- Construcciones y auxiliary de ferrocarriles S.A. (CAF) (Spanien) i konsortium med Thales Transportation, Signalling and Security Solutions A/S (Danmark), Balfour Beatty Rail Danmark A/S og Keolis Nordic AB (Sverige)
- Siemens A/S (Danmark) i konsortium med Siemens STS (Frankrig), Siemens AG (Tyskland) og Hyundai ROTEM (Korea)
- Forberedelsen af de arkæologiske undersøgelser og omlægninger af ledninger ved de kommende skakte og stationer, der skal gennemføres, inden selve anlægsarbejdet kan begynde, er igangsat.
- Udbudsmaterialet til hovedentrepriserne er under udarbejdelse.

Følgende aktiviteter forventes at blive sat i gang i andet halvår af 2009:

- Udbudsmaterialet til hovedentrepriserne forventes udsendt efter sommerferien 2009. Herefter følger en udbudsproces med forhandling.
- Tilbuddene på hovedentrepriserne forventes at foreligge primo 2010. Når tilbuddene er vurderet og forhandlet medio 2010, vil anlægsoverslaget blive opdateret.

Følgende aktiviteter igangsættes efter andet halvår 2009:

- Kontrakterne med hovedentreprenørerne forventes indgået medio 2010 efter godkendelse fra ejerne. Herefter påbegyndes anlægsarbejdet. Entreprenørerne og Metroselskabet vil have fokus på at begrænse generne for naboerne.

Bilag

Bilag 1: Igangværende anlægs-, fornyelses- og puljeprojekter på baneområdet

Bilag 2: Udrulningsplaner med afslutning i 2021 på fjernbanen.

Bilag 3: Igangværende større anlægsprojekter på vejområdet (åb- ningsår 2009 -)

